

VET4MIGRE

IO3

Værktøjskasse til interessenter som arbejder med migrant entreprenører

Realiseret i projektet "Vet opportunities for migrants and refugees"
(VET4MIGRE)

Action n. 2017-1-DK01-KA202-034224

in the Action

Erasmus Plus KA202

**Strategic Partnerships for Vocational Education and
Training**

Development of Innovation

Erasmus+

INDEX

1. Introduktion.....	3
1.1. Værktøjskasse for VET-udbydere for migranter	3
2. Kapitel 1: Interessenters rolle i migrant entreprenørskab.....	4
2.1. Læringsmål.....	4
2.2. Læringsudbytte.....	4
2.3. Hvem er en interessent?.....	4
2.4. Interessenters rolle.....	5
2.5. Migrant og flygtninge entreprenørskab og økonomisk udvikling i en Europæisk kontekst	8
2.6. Interessenters promovning af social samhørighed	10
2.7. Reflekterende aktivitet.....	11
2.8. Konklusion.....	12
3. Kapitel 2: Hvem tjener du som interessent?.....	14
3.1. Profiler for migrant and flygtninge entreprenører og 2 casestudies med migranter.....	14
3.2. Oversigt over hvem, der kommer til Europa idag.....	19
3.3. Hvordan får man kendskab til migrant entreprenørers baggrund, og hvordan man bygger ovenpå og forstærker de kvalifikationer og erfaringer de har med sig?	23
3.4. Hvilke stereotyperforestillinger møder migrant- eller flygtninge og entreprenører ofte?.....	25
3.5. Reflekterende aktivitet.....	27
4. Kapitel: 3 Gode råd til at starte et understøttende forhold med en migrant eller flygtninge entreprenør	28
4.1. At starte et forhold til en migrant eller flygtninge entreprenør	28
4.2. Forretningsplan.....	32
4.3. Konklusion.....	33
5. Kapitel 4: Psykologisk støtte	34
5.1. Introduktion.....	34
5.2. Hvordan kan interessenter tilbyde en effektiv psykologisk støtte?.....	35
5.3. Eksempler på former for støtte.....	36
5.4. Casestudies.....	40
5.5. Refleksions øvelse.....	42

6. Kapitel 5: Regler og politikker i EU og positiv promovering og opmærksomhed omkring migrant situationen i Europa i dag	43
6.1. Introduktion.....	43
6.2. Information omkring rettigheder og forpligtelser	43
6.3. Praktiske metoder til at bekæmpe stereotyper og promovere denne gruppe i på et bredere samfundsmæssigt og europæisk plan.....	46
6.4. Reflekterende aktivitet.....	49
7. Kapitel 6: Nationale inputs.....	50
7.1. Nationalt niveau: Grækenland.....	50
7.2. Nationalt niveau: Italien.....	57
7.3. Nationalt niveau: Bulgarien.....	62
7.4. Nationalt niveau: Danmark.....	66
7.5. Nationalt niveau: Spain.....	73
8. Konklusion.....	78

1. Introduktion

Projektet VET4MIGRE ønsker at skabe flere muligheder for flygtninge og migranter, der ønsker at starte deres egen virksomhed op i deres værtsland. Denne guide er til dig, der understøtter migrant og flygtninge entreprenørskab. Guiden er transversal, idet den forsøger at afdække de mange problemer, der kan opstå, når en virksomhed startes i et nyt land.

De involverede lande i projektet er; Italien, Bulgarien, Danmark, Grækenland og Spanien. Landene er alle medlemmer af den Europæiske Union, og deler derfor mange af de samme rettigheder, obligationer, velfærdsydelser, økonomi, miljøbeskyttelse osv. Det er grunden til, at politikkerne i hvert af landene kan ligne hinanden eller være de samme, samt kan anvendes på kryds og tværs af landene i Europa. Hvert land har dets eget historie, geografiske placering, økonomi, beskæftigelsesrate, befolkning osv., hvilket gør landet unikt, og derfor er der behov for at forstå landenes forskelligheder. På den måde kan denne guide bruges både på et makro og mikro niveau, da den præsenterer en global vision på et europæisk plan om, hvordan man kan arbejde med flygtninge og migranter entreprenører, og samtidig præsenterer hvert af landene involveret i projektet.

Dermed udfoldes i denne guide en bred vifte af emner; praktisk vejledning til forretnings støtte, juridisk rådgivning, guides med gode fremgangsmåder og casestudier, psykologisk støtte, europæiske politikker og rettigheder, gode råd til at hjælpe en nystartet entreprenør og redskaber til at forstå profilen for den nystartede entreprenør osv.

Formålet med projektet VET4MIGRE er at styrke migranter i EU's forretningskompetencerne og støtte opbyggelsen, forbedringen og formidlingen af støttende ordninger for migrant entreprenører. Den fokuserer på faciliteringen af gensidig læring, udvekslingen af erfaringer og gode fremgangsmåder, samt udnyttelsen af strategiske samarbejder.

1.1. Værktøjskasse for VET-udbydere for migranter

Denne værktøjskasse vil bidrage med information om, hvordan man arbejder med migranter og flygtninge, samt tilbyde reflekterende og udviklende aktiviteter for dig, der arbejder med migrant eller flygtninge entreprenører. Det er en omfangsrig værktøjskasse for travle professionelle, som ligeledes er nyttig for personer i socialt arbejde, der arbejder med migranter og flygtninge i deres lokalsamfund.

Denne værktøjskasse vil yderligere udfolde og adressere nogle af de problemstillinger, der er forbundet til inklusionen af nytilkomne migranter eller flygtninge på arbejdsmarkedet i de involverede lande, samt give forslag til, hvordan inklusionen kan styrkes.

Der er behov for at sikre at flygtninge og migranter bliver mødt på den bedst mulige måde, og derfor er det vigtigt at tilgangen til at arbejde med disse grupper er velovervejet og passende. Det er vigtigt at inddrage de værdier, der bliver tillagt grupperne, samt at anerkende principperne for social retfærdighed og værdigheden af alle mennesker i arbejdet.

Derudover indeholder denne værktøjskasse data og figurer, råd til gode fremgangsmåder og casestudies til at eksemplificere problemerne. Den kan tilpasses og anvendes af en bred vifte af sociale arbejdere, der på forskellige måder arbejder med, at flygtninge og migranter skal etablere en succesful virksomhed ud fra deres vision.

I forhold til opbygningen af denne værktøjskasse vil vi først definere interessenterne (kapitel 1 og 2) og overveje de forskellige måder de kan hjælpe og understøtte opbygningen af støttende netværk. Interessenter skal have adgang til opdateret information og værktøjer til at arbejde med migranter og flygtninge på den bedste mulige måde. Disse værktøjer kan være praktiske eller vejledende i forhold til, hvor interessenter kan finde mere information. I forlængelse er det vigtigt at have kendskab til de udfordringer disse grupper møder bl.a. negative stereotypeforestillinger, og hvordan interessenter kan spille en rådgivende rolle i forhold til ændringen af normer og skabe nye måder at tænke på.

Kapitel 3 og 4 er specielt tiltænkt sociale arbejdere, psykologer eller terapeuter, der arbejder med disse grupper af mennesker, således de kan tilbyde den psykologiske støtte de ofte har brug for. Disse grupper har ofte haft en udfordrende liv siden de forlod deres hjem og nu skal starte en virksomhed i et nyt land. Det er dog oplagt, at de bruger deres erfaringer som entreprenør. Desuden er det essistentielt at møde individet, således at udgangspunktet for mødet med migrant eller flygtninge entreprenørerne er baseret på gensidig respekt og menneskelig værdighed.

Vi kan ikke undlade at udfolde de juridiske rammer og regler for flygtninge og migranter, når de skal starte en virksomhed, hvilket vil blive udfoldet i kapitel 5. I kapitel 6 vil information om hvert af de involverede lande i projektet blive udfoldet med figurer, data, cases og organisationer fra hvert land. Vi håber, at du kan bruge dette som et springbræt til at tilbyde forbedret støtte til de migranter og flygtninge entreprenører som du arbejder sammen med eller omgås.

2. Kapitel 1: Interessenters rolle i migrant entreprenørskab

2.1. Læringsmålsætninger

Formålet med dette kapitel er at identificere og definere rollerne af de interessenter, der arbejder med migrant eller flygtninge entreprenører. Desuden er formålet at etablere interessenternes engagement og fastligge deres forventninger og krav i forhold til organisationernes målsætninger. I forlængelse undersøges i kapitlet, hvordan interessenterne forholder sig til og håndterer organisations politikker, løser konflikter og fastholder deres engagement til visionen ved at byde ind med meningsfuld og dynamisk støtte til entreprenører med migrant baggrund.

2.2. Læringsudbytte

I slutningen af første kapitel vil vi identificere interessenterne, der arbejder med migrant eller flygtninge entreprenører, rolle, behov, og hvordan de kan gøre en positiv forskel. Det vil også være muligt at få indsigt i, hvem de koordinere med, og hvordan de forholder sig til deres egne forventninger. Desuden vil vi finde ud af, hvordan interessenter håndterer konflikter og bevarer deres engagement og aktive involvering i arbejdet.

2.3. Hvem er en interessent?

Interessenter er normalt aktører, som har en interesse i en opgave eller et projekt idet det har indflydelse på hans/hendes succes. De kan inddeles i to kategorier. De interne interessenter er normal stille partnere og eksterne interessenter er grupper, strategiske partnere eller samfundsmæssige enheder. Det kan være repræsentanter, administrerende kontorer, nonprofitorganisationer, ikke statslige organisationer, offentlige institutioner, leverandører, statslige agenturer, græsrodsorganisationer m.fl. Det er både de interne og eksterne interessenter, der skal tages i betragtning, når en interessent analyse skal foretages¹. En interessent analyse er en proces, hvori kravene og indvirkningen af en interessent tages i betragtning. Disse informationer bliver ofte brugt til at foretage mere balancerede og effektive beslutninger.

---

¹ <https://smallbusiness.chron.com/stakeholders-roles-company-25029.html>

2.4. Interessenters rolle

Interessenter varetager forskellige roller. Disse roller er bl.a.:

- **Yde ekspertise**

De kan være eksperter med specifik viden eller færdigheder. Det er essentielt at inkludere alle vigtige interessenter i møder i forbindelse med indsamlingen af dokumentering og registrering af de nødvendige krav for at sikre den bedst mulige start på virksomheden. Interessenter kan i dette tilfælde være medlemmer af erhvervslivet, der kan guide og agere mentor for nystartede entreprenører. Det kan ligeledes være ansatte i kommunerne, der udbyder kurser og ressourcer til entreprenører eller NGO'er, der arbejder med migranter og flygtninge og udbyder kursusforløb, terapi eller andre services. Alle disse eksperter har kompetencerne til at guide migrant eller flygtninge entreprenører gennem processen i forhold til at starte en virksomhed – specielt i de første kritiske år.

- **Skabe synlighed**

Det er vigtigt, at interessenterne forsyner nye entreprenører med tilstrækkelig information omkring administrativ hjælp til virksomheder og viden om eksisterende virksomheder og foreninger i samfundet. Det kan være fristende at benytte sig af online information og samtale tjenester, men det er bedre at benytte foreninger i lokalsamfundet til at formidle den ønskede viden og opnå målsætningerne bl.a. gennem events, messer eller festivaller, da de er bedst integrerede i lokalsamfundet. Disse lejligheder kan give mulighed for at sprede information om eksisterende administrationer og SME'er, samt give mulighed for at kommunikere med potentielle modtagere ansigt til ansigt.

Det er nødvendigt at trække på eksisterende systemer og netværk i forbindelse med at give migrant og flygtninge entreprenørerne mere viden om lignede eller nærliggende muligheder. Disse øvelser kombineres bedst med en integreret kommunikations kampagne gennem forskellige medier som nyhedsbreve, aviser, TV, radio og sociale medier.

- **Skabe netværk**

Det er ofte udfordrende for mange migranter at skabe og opbygge erhvervsforbindelser i det nye værtsland. Det kan derfor være brugbart med hjælp til netværksopbygning og guidning til individer i forhold til, hvordan de tilslutter sig de relevante forretningsnetværk og etablerer kontakt til virksomheder, udbydere og nye kunder. Dette er et af nøgleelementerne i at starte en virksomhed – specielt i et nyt land,

hvor en nytilkommen persons netværk ofte er mere begrænset. Det hænger sammen med, at den hjælp personen modtager fra sit netværk også begrænset. At opbygge et netværk er ligeledes vigtigt, da befolkningen kan udvikle målrettede ordninger til migranter, og et netværk vil udvide mulighederne for entreprenører med migrant baggrund til et mere omfangsrigt udvalg af potentielle organisationer, udbydere og kunder.

- **Yde juridisk rådgivning**

Det er nødvendigt at man kan håndtere afgørende juridiske forespørgsler og kan udfylde rapporter og ansøgninger, hvis man skal starte en fuldt operationel virksomhed. Det kan være udfordrende for en nystartet migrant eller flygtninge entreprenør, der ikke har tidligere erfaring inden for området, og ydermere ikke er vant til de autoritative rammer og organisationer i værtslandet. Det er særligt vigtigt, da det er afgørende for en succesfuld virksomhed at komme godt fra start. Hvis man modtager den rette assistance, kan det gøre en forskel for udfaldet i sidste ende. Ydermere har migrant eller flygtninge entreprenører behov for råd og vejledning i forhold til bestemmelserne for statsborgerskab, fornyelse af statsborgerskab og juridiske ændringer. Det er afgørende, at der er eksperter, der tilbyder juridisk rådgivning omkring opstartskrav for virksomheder, skat og arbejde og migrationslovgivning i forhold til at understøtte migrant entreprenørskab.

- **Virksomhedsstøtte- og uddannelse**

Det at starte en virksomhed kan være udfordrende og svær opgave. Der er procedurer, der skal overholdes som bl.a. registreringen af virksomheden, virksomhedsledelsen, designet af virksomhedsmodellen, finde kunder og opbygge en kundebase, og alt dette kan vise sig at være udfordrende. Det er af denne grund, at rådgivning omkring virksomhedsideen og udviklingen af virksomhedsplanen er ekstremt vigtigt, også på længere sigt. Desuden spiller de erhvervsuddannelser, der bliver udbudt en essentiel rolle i udviklingen af entreprenante kompetencer hos migranter og flygtninge, samt giver indsigt i de konkrete skridt til, hvordan man starter og driver en virksomhed.

- **Udbyde mentorordninger**

De fleste migranter oplever udfordringer, da de mener de mangler social kapital og lande specifikke kompetencer i værtslandet. En mentorordning er et professionelt forhold, hvor en erfaren entreprenør hjælper en ofte uerfaren entreprenør. Har kan entreprenørerne med erfaring tilbyde værdifuld støtte baseret på praktisk erfaring. Mentorordningen inkorporerer personens evner og læringsmål som bl.a. at komme ind i systemet eller udvikle personens faglige eller personlige kompetencer. Desuden skal en succesfuld mentorordning have en positiv effekt og bidrage med inspiration, der fører til yderligere udvikling af virksomheden. Mentorordningen tilbydes ofte efter migranten har modtaget erhvervsuddannelse eller rådgivning. De bedste mentorforløb udvælger den erfarne entreprenørs færdigheder og kompetencer ud fra det et som den nystartede entreprenør ønsker at udvikle.

- **Udbyde faciliteter**

I sammenligning med entreprenører, der arbejder i det land de er født, så oplever migranter sommetider udfordringer i forhold til at finde de rette faciliteter til deres virksomhed. Det er bl.a. grundet manglen på viden om ideelle områder for virksomheden eller, at det er udfordrende at finde et sted til en overkommelig pris. Det kan derfor være relevant, at interessenter støtter migrant entreprenører med at finde og leje en passende facilitet til deres fremtidige virksomhed, samt sikre en ordentlig kontakt mellem entreprenørerne og udlejereren. Desuden kan interessenten tilbyde et billigt eller et gratis arbejdssted, hvor potentielle eller nystartede entreprenører kan starte eller eksperimentere med deres virksomheds ide.

- **Udbyde sprogkurser og kurser om kulturel bevidsthed**

Sprog og kulturelle bevidstheds kurser indebærer en analyse af, hvilke behov migranter, der ikke har den samme kulturelle baggrund som den generelle befolkning, har. Her er det vigtigt, at administrative ordninger, aktiviteter og andre services til migrant entreprenører bliver udbudt på andre sprog, så informationen kommer ud til så mange migranter som muligt. Desuden er det vigtigt, at de undervisere, konsulenter og andre udbydere af andre services til migrant entreprenører har erfaring med at arbejde interkulturelt, da de bedre kan forstå de udfordringer entreprenører med migrant baggrund oplever. Denne erfaring kan erhverves gennem både interkulturelle kurser eller uddannelser, samt gennem arbejds erfaring.

2.5. Migrant og flygtninge entreprenørskab og økonomisk vækst i en europæisk kontekst

Migrantentreprenører kan spille en afgørende rolle i et lands eller en bys økonomiske udvikling ved at bidrage med innovation, jobmuligheder og til samfundsudviklingen. Migranter flytter ofte til byområder, da der ofte er flere jobmuligheder og andre fællesskaber af etniske minoriteter. Byområder er ofte sammensat af multikulturelle samfund, hvilket kan skabe mere innovation og kreativitet.

Migranter er oftere involveret i entreprenante aktiviteter i forhold til den generelle befolkning. Det kan forklares med, at det at flytte til et andet land er en risikofyldt, hvilket afspejler en risikofyldt attitude og det er vigtigt i entreprenørskab. Migrant entreprenørskab findes i flere forskellige sektorer. Det kan forbedre sociale og personlige kompetencer så som at styrke kompetencer inden for socialt lederskab, øge selvtilliden og fremme social samhørighed ved at genoplive gader og kvarterer i byområder.

Ifølge OECD-indekset er migrant entreprenørskab i størstedelen af OECD landene, specielt i Spanien, Østrig, Tyskland og Nederlandene, hvor migrant entreprenørskab udgør 1,5% til 3% af den samlede arbejdsstyrke. I nogle lande er procentdelen af migrant entreprenørskab betydeligt højere som bl.a. Schweiz (9,4%), Luxemburg (8,5%) og Irland (4,9%).

Desuden kan højt kvalificerede migrant entreprenører spille en større rolle i værtslandet eller byens økonomi ved at introducere nye ideer eller koncepter. De kan bidrage til forskningen og research ved at skabe innovative koncepter, der fører til økonomisk udvikling eller teknologiske fremskridt.

Der er også bevis på, at migrant entreprenører kan reducere usynlige handelsbarrierer grundet deres forskellige nationaliteter. De kan spille en vigtig rolle som facilitatorer i udenlandsk handel, da de har mulighed for at benytte deres netværk og viden omkring markederne i deres oprindelsesland.

På trods af, at migrant entreprenører oftere starter nye virksomheder sammenlignet med personer født og bosat i værtslandet, er deres virksomheder ofte mindre succesfulde. Årsagen til dette fænomen skyldes specifikke barrierer som migranter møder, når de starter og udvikler deres virksomhed som bl.a. vanskeligheder med at finde og ansætte den nødvendige arbejdskraft, samt mangler social og finansiell kapital til deres forretningsaktiviteter. Det er specielt manglen på finansielle ressourcer, kreditbegrænsninger, kortere opholdstilladelser, deres kvalifikationer ikke anerkendes i værtslandet eller de mangler erhvervserfaring, der udgør de vigtigste barrierer for migrant entreprenører.

Der er af denne grund love, der fremmer økonomisk vækst og støtter migrant entreprenørskab, er blevet implementeret med formål at reducere de udfordringer som migrant entreprenører møder. Det er ligeledes grunden til, at interessenteres støtte til denne gruppe er utrolig vigtig.

De specifikke foranstaltninger, der anbefales og skal tages i betragtning på europæisk plan og nationalt plan fremadrettet, og som relevante interessenter bør være opmærksomme på og aktivt søge at fremme, er:

- Introducere en ramme, hvor der kan skabes opmærksomhed og opfordres til at dele gode fremgangsmåder gennem programmer, der bygger på bæredygtighed og kapacitetsopbygning for migrant entreprenører i EU.

- Udvikle strategiske partnerskaber og interessenters koordination med lande, der forsøger at engagere deres EU-diaspora samfund i forretningsaktiviteter mellem oprindelseslandet og EU.
- Anvende handelsaftaler som en mekanisme til fremme af erhvervslivet mellem oprindelseslandet og EU.
- Fremme migrant entreprenørskab.
- Forbedre arbejdskraftsmobilitet for migrant entreprenører ved at udarbejde nye love og forbedre samarbejdet mellem myndighederne i EU-landene. Arbejdsmobilitet bidrager til innovation, overførsel af viden og udvikling af arbejdskraften.
- Støtte eksisterende migrantvirksomheder, så disse virksomheder bliver mere bæredygtige i forhold til at sikre langsigtet beskæftigelse.
- Leverer tjenester, information, uddannelse, mentorordninger og programmer, der øger den menneskelige og sociale kapital hos migrant entreprenører.
- Skabe adgang for, at almindelige organisationer kan forbedre mulighederne for migrant entreprenørskab.
- Udvide den finansielle kapital af migrant entreprenørskab ved at give adgang til kredit.

2.6. Interssenters promovning af social samhørighed

Social samhørighed handler om sammenhold og mangfoldighed. Derfor er det store antal af flygtninge og migranter, som Europa har oplevet de seneste år relevant at inddrage. Generelt, så kan social samhørighed blive beskrevet som værende kvaliteten af et nationalt samfund, der kan være truet på grund af forskelle mellem klasse, religion, sprog, kultur eller etniske grupper. De to centrale 'produkter', der opstår af social samhørighed er: (1) reduktionen af social udstødelse og uligheder mellem de forskellige grupper i samfundet, og (2) styrkelsen af sociale forhold og social kapital mellem og inden for disse forskellige grupper.

Motiver og opfattelser, der skal tages i betragtning af relevante interessenter med udgangspunkt i social samhørighed, indebærer:

- Håndtering af vanskeligheder, som migrantentreprenører står over for, når det gælder adgang til f.eks. velfærdsrettigheder.
- Hylde og styrke forskellige kulturelle identiteter.
- Prioritere og imødekomme miranternes sociale behov på en effektiv måde.
- Organisere sociale aktiviteter.
- Etablere møder og foretage forhandlinger mellem andre grupper, institutioner eller agenturer, der råder over offentlige ressourcer.
- Udtrykke solidaritet og sige fra overfor trusler mod forskellige kulturelle normer.

2.7. Reflekterende aktivitet

Det er vigtigt som en interessent, der arbejder med migrant entreprenører, at man understøtter opbyggelsen af relationer internt mellem erhvervslivets medlemmer. Dette kan føre til positive resultater som retfærdige priser, betingelser og forventninger, samt bedre kvalitet og pålidelig levering eller udførelse. Desuden, så opbygger virksomheder varige forhold til kunder ved at fokusere på kundernes behov og ønsker, samt give dem den bedste kvalitet, sikkerhed, pålidelighed og service.

Hvordan kan du som en interessent, der arbejder med migrant entreprenører 1) hjælpe med at opbygge et stærkere netværk til det lokale erhvervsliv, og 2) opbygge en stærkere kundebase i forhold til en mere miljømæssig bæredygtighed?

Du kan som interessent gennem en solid relation mellem det lokale erhvervsliv og dets kunder assistere migrant entreprenører i dit lokalsamfund til:

- Udvikle miljømæssige bæredygtige produkter og samtidig bevare konkurrencedygtige priser.

- Minimere den miljømæssige påvirkning af brugte produkter og deres genanvendelse.
- Uddanne kunderne om de miljømæssige fordele ved produkterne.
- Reducere mængden af affald skabt af produktionen af produktet.
- Opfordre til innovative produkter og services.
- Fortage effektmåling af indsatserne.
- Etablere en åben politik for alle baseret på tillid.
- Benytte forskellige kommunikations metoder (spørgeskemaer, strategiske alliancer osv.)
- Skabe en aktiv rolle i samfundsmæssige eller juridiske aktioner.
- Etablere en proces med egenkontrol i forhold til miljømæssige aspekter og dets implikationer.

2.8. Konklusioner

Hvis migrant entreprenørskab skal indgå i triangel af; marked, stat og civilsamfundet, så skal alle ovenstående punkter forbedres og forankres i det virkelige erhvervsliv. Interessenter kan spille en aktiv rolle i forhold til at realisere dette ved at opfodre og inspirere dygtige potentielle migrant entreprenører med ideer til virksomheder. Hvis disse punkter skal gøres mere konkrete og have en langvarig effekt, så er det vigtigt at foretage mere forskning indenfor migrant entreprenørskab og dets rolle i økonomierne i EU. Der er stort behov for at gentænke migranternes rolle i samfundet og for, at interessenter ikke kun arbejder på et individuelt plan, men forsøger at skabe en mere generel bevidsthed om den positive indvirkning migrant entreprenører har for europæiske samfund, hvis der skal udvikles mere effektive love inden for området. En stigende positiv opmærksomhed på migrant entreprenørers rolle i erhvervslivet kan bidrage til en mere politisk opmærksomhed, der videre kan medføre nye forhandlingsprocesser, hvor migranter bliver anset som aktive medlemmer, der skaber udvikling i værtslandet.

3. Kapitel 2: Hvem tjener du som interessant?

I dette kapitel vil vi fokusere på individet, altså den flygtning eller migrant, der modtager støtte fra sociale arbejdere. Vi vil starte med at præsentere to migranter, der har overkommet barriererne og blevet entreprenører, hvilket kan være en inspiration til interessenter og migranter med entreprenør drømme. Desuden vil vi præsentere data og statistikker på de personer, der kommer til Europa og værktøjer, der kan hjælpe personer med at udvikle deres kompetencer og forbedre deres fremtid. Afslutningsvist vil vi forholde os til de stereotype forestillinger, der er omkring migranter, som kan udgøre en barriere i entreprenørskab.

3.1. Profiler for migrant og flygtninge entreprenører og 2 casestudies med migranter

I dette kapitel bliver casestudier brugt til at præsentere en række gode fremgangsmåder med formål at skabe viden om migrant og flygtninge entreprenørers profiler i Europa. De casestudier, der præsenteres i følgende kapitel er fra Val Camonica (Lombardy) Matera (Basilicata) og fra Matera (Basilicata). Det er to cases fra henholdsvis det nordlige og det sydlige Italien. Disse eksempler er brugbare i forhold til at vise de positive indvirkninger integrationen af migranter har haft i nogle af de mest udsatte områder af Italien. Det ene område består af mindre byer, der har været præget af stor fraflytning. I dette område er et større antal migranter blevet placeret i de seneste år. Området minder om et eventyr med dets mange kløfter, bjergsider og bakker. I området er migranter og flygtninge blevet mødt anderledes i forhold til andre dele af Italien takket være lokalsamfundet og dets lokale interessenter.

Historien om det sociale kooperativer “K-Pax” i Val Camonica (Lombardy)

En båd ankom med unge mænd til havnen i Italien fra Libyen. En af disse mænd er fra Mali. Han passede ørkenen på en pick-up truck, hvorefter han ankom til Libyen, som var hans ønskede destination. Her fandt han et job som fabriksarbejder, som han fik fordi han også snakkede arabisk. Han levede det liv han altid havde ønsket eller det troede han. Denne drøm blev nemlig ødelagt et par måneder senere, da fabrikken på tragisk vis blev bombet. Heldigvis undslap alle arbejderne, men han

indså at det var for farligt at forblive i Libyen. Den unge mand, der var i hans 20'ere besluttede sig for at krydse middelhavet, da han gerne ville til Sicilien. Han beskrev, at det var en utrolig udfordrende og farlig rejse, som han ikke ville ønske nogen skulle opleve.

Han fortæller, at han i Valcamonica fik et glimt af hans egen fremtid. Han blev budt velkommen af K-Pax Social Cooperative i Brescia provisen, hvor han slog sig ned og forsøgte at integrere sig ved at få et arbejde.

Han forsøgte først og fremmest at forstå de sociale normer i Italien, hvilket han blev støttet i, da det både var i hans egen og andres interesse, at han blev integreret. Derefter begyndte han at lære sproget, da det var det naturlige næste skridt. I dag er han indsluset i et 4-5 timers dagligt praktikforløb i en lokal printebutik. Han lærer omkring jobbet og har mulighed for at tænke på hans fremtid i Italien.

I 2011 startede K-Pax Social Cooperative et projekt, der havde til formål at skabe en større forståelse og accept af flygtninge i Italien. Initiativet blev lanceret efter over 100 flygtninge blev transporteret til Monte Campione til et gammelt forladt hotel, der ligger omkring 1800 meter over vandstanden. Kommunerne og nogle privatpersoner forsøgte at gøre noget ved det. Projektet startede med formål at sprede flygtninge ud i kommunerne i Valcamonica med 4 til 5 mennesker i hver husstand i stedet for at placere en mange på et sted. I dag forsøger man ligeledes at undgå større at placere et større antal flygtninge på et sted, da det bidrager til en bedre integration, hvis der er en større spredning. Hver flygtning har en social arbejder tilknyttet, der sørger for at hjælpe hende eller ham med individuelle behov med formål at fremme selvstændigheden gradvist og indsluse dem på arbejdsmarkedet. Derudover får de

også tilbudt juridisk beskyttelse eller arbejds træning som bl.a. specifikke uddannelsesforløb, praktikforløb eller kurser i entreprenørskab.

De flygtninge, der ankommer til Valcamonica, har gennemført forskellige uddannelses- og træningsniveauer. Ofte har de aldrig gået i skole, men nogle af dem kan snakke fransk eller engelsk, hvilket de bruger i skolen i Italien. Det er sommetider en udfordring for underviserne og operatørerne i Italien. Skolerne er placeret i tre områder; Edolo, Breno and Darfo. Hvert klasserum rummer to klasser afhængigt af det individuelle sprogniveau og de individuelle fremskridt i skolen. Det er vigtigt, at flygtninge deltager i uddannelsen, da det er afgørende for, hvorvidt flygtningene bliver inkluderet i lokalsamfundet. Det er desuden vigtigt for skolens ansatte, at arbejde med den sproglige og kulturelle barriere, da de gennem vigtige personlige samtaler skal snakke om bl.a. deres personlige historier, asylansøgninger eller deres udfordringer i værtslandet osv. Med andre ord, så er sproget en nøgle, hvis de individuelle behov skal imødekommes af interessenter. På nuværende tidspunkt bor 60 flygtninge i omkring 17 lejligheder i 11 kommuner i Valcamonica. Her arbejder vi meget med det vi kalder "micro-acceptance", hvilket handler om at bringe mennesker tilbage til deres almindelige tilstand. Det er ikke naturligt for 250 mennesker at bo sammen, da de i en sådanne situation taber deres almindelige og individuelle identitet. Desuden er der en risiko, at konflikter optræder, de skaber problemer for hinanden eller de bliver afhængige af systemet. Samarbejdsindsatsen hjælper således med at bringe personen ind i en almindelig sammenhæng i boligheder med 4 eller 5 personer og i relationelle netværk, som skal opbygges i værtsområdet.

Der er dog grænser for "micro-acceptance", da der er mulighed for at modtage et stort antal flygtninge, men disse processer kræver meget organisatorisk arbejde og det netværk, der skal bygges, er stort netværk, hvilket kan være komplekst at styre og koordinere. Den største udfordring i kommunerne i Italien er at opbygge et netværk.

I dette eksempel fremgår, hvordan interessenterne i landsbyerne i Italien arbejder på kryds og tværs for at sikre, at enkeltpersoner er integreret på en måde, der bibeholder personens værdighed i deres nye samfund. Interessenternes arbejde er essentielt for at skabe de rette betingelser for vellykket migrant entreprenørskab.

Historien om Cooperative "Il Sicomoro" - Matera (Basilicata)

Abidjan er blandt de mest befolkede byer langs Elfenbenskysten, og det er her, hvor en ung mand blev født i 1990. Denne unge mand startede med at sy i hans onkels butik, da han var 12 år. Det viste sig, at han havde et stort talent inden for skræddersyning, men han havde ikke råd til at studere det på akademiet. På et tidspunkt tilbød en af hans venner, at han kunne bruge hans studie til hans arbejde. Det var her, at han arbejdede under en skrædder fra han var 16 til 18 år. Herefter besluttede han sig for at åbne hans egen butik i det område med den nyeste mode i Abidjan. I hans studie skabte han tøj til bryllupper, vigtige ceremonier, politikere og andre velhavende sammen med hans to assistenter. Han startede med at arbejde som en skrædder for et af de vigtigste politiske partier og det hele gik godt for den unge mand. Et år senere ødelagde krigen landet og alting blev vendt på den anden side. Medlemmerne af de opponerende partier blev forfulgt. Den unge mand blev tvunget til at forlade alt det han kendte, selv den lille butik han havde opbygget og brugt al hans energi på. Han blev tvunget til at flygte. Efter en tilsyneladende uendelig rejse ankom han til Matera (Basilicata) og i 2019 blev han den første mester i projektet "Silent Academy 2019", som er skabt af Matera og co-produceret af organisationen Il Sicomoro.

Kooperativet Il Sicomoro blev til i Matera i 2003 og opstod på baggrund af oplevelsen fra Caritas Diocesana af Matera-Irsina, og foregår i dag i forskellige kommuner i Basilicata med projekter på kryds af forskellige områder. Initiativet varetages af

engagerede netværk og organisationer, der sørger for: modtagelse af asylansøgere og flygtninge, personlig bistand, ledelse af aldershjem, jobplaceringstjenester til personer med handicap, rehabilitering, understøttede skolegang og udviklingsprojekter i områderne. Som en del af SPRAR-modtagelsesmuligheder har kooperativet gennem deltagelse i FAMI-projekter og europæiske projekter udviklet sig primært til at varetage jobplaceringen og udviklingen af flygtnings forretningsideer i Basilicata.

Et meget interessant projekt er i øjeblikket "Silent Academy", som er varetaget af Il Sicomoro, som er nævnt ovenfor. Dette projekt opstod inden for Materas kulturprogram, som blev kåret til en Europæisk Kulturhovedstad i 2019. Det er et akademi dedikeret til udveksling af færdigheder og talenter blandt migranter og flygtninge i regionen. Det er inspireret af det engelske "Silent University", der er udtænkt af den kurdiske kunstner Ahmet Ogut, og skabt med det formål at give en stemme til migranter ved at give dem lov til at udfolde og bruge deres kompetencer.

Ahmet Ogut²

Det fungerer i Italien anderledes sammenlignet med det originale koncept, da programmet forsøger at udvikle og favne migranternes forskellige kompetencer, mens det originale koncept kun forsøgte at fremme deres akademiske kompetencer. Håndarbejde og langsomt arbejde er særligt værdsat og opfordret. Det "silent

---

² <https://www.artistsprocesses.com/Artist/307457/Ahmet-%C3%96%C4%9E%C3%9CT>

language” gjorde det muligt at udveksle håndværks inspiration og færdigheder mellem migranter og lokale.

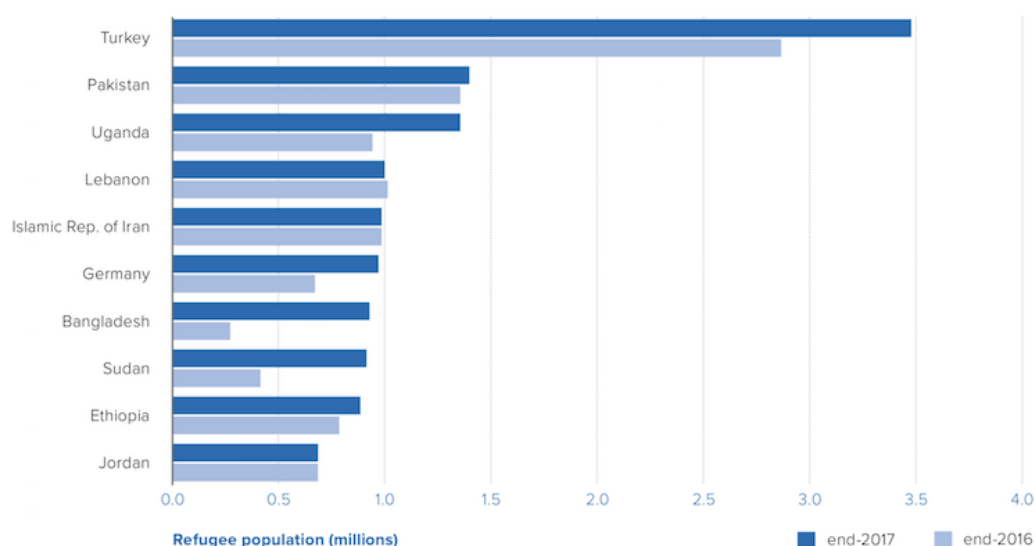
Dette er endnu en unik tilgang for interessenter til at fremme migranter og flygtnings potentielle iværksætterkraft, samt videreudvikle deres potentiale samtidig med at fremme en bedre integration i lokalsamfundet. Dette projekt er multidimensionalt, og fokuserer igen på individet, dets evner til videre at opbygge samfundsøkonomien i senere processen.

3.2. Oversigt over hvem kommer til Europa i dag

Hvor mange flygtninge er der i Europa?³

For at forstå situationen i Europa er det nødvendigt kigge på resten af verden for at forstå og observere et overraskende fænomen, nemlig at det største antal af flygtninge er bosat ikke-europæiske lande. I slutningen af 2017 var antallet af flygtninge i hele verden 19,9 millioner (2.7 million mere i forhold til slutningen af 2016), der er bosat i følgende lande:

Figure 4 | Major host countries of refugees

3 Source: Unhcr (2018), Global Trends 2017 / Eurostat, database online

Som fremgår af figurerne, så er Tyskland det eneste europæiske land i denne top-10-liste af modtagerlande. I Europa er der 6,1 millioner flygtninge, hvilket er et antal, der er steget i de sidste par år (18% sammenlignet med slutningen af 2016 og 39% sammenlignet med 2015). Dette tal inkluderer dog flygtninge i Tyrkiet, og hvis vi ekskluderer flygtningene i Tyrkiet, er reduceres antallet til 2,6 millioner. Hvilket er færre end antallet i Afrika (mere end 6 millioner flygtninge), Asien (4,2 millioner) og Mellemøstlige nordlige Afrika (2,7 millioner).

Understående er data omkring antallet af flygtninge i nogle af de europæiske lande. Det er vigtigt at påpege, at antallet ikke kun indebærer flygtninge, men ligeledes inkluderer de individer, der har anden form for beskyttelsesstatus bl.a. humanitær beskyttelse.

	Refugees number	Every 1000 inhabitants
Turkey	3.480.348	43,6
Sweden	240.962	24,1
Malta	8.000	17,4
Austria	115.263	13,1
Germany	970.365	11,8
Norway	59.236	11,3
Switzerland	82.681	9,8
Denmark	35.672	6,2
Holland	103.860	6,1
France	337.177	5,0
Belgium	53.199	4,7
Serbia	27.913	4,0
Finland	20.805	3,8
Greece	32.945	3,1
Italy	167.335	2,8
United Kingdom	121.837	1,9

Disse tal viser, at antallet af flygtninge sammenlignet med befolkningen i ovenstående lande er meget lav, selvom antallet af flygtninge er voksende. Hvis vi ser bort fra Tyrkiet, som bliver brugt til at sammenligne med, så er Sverige det land med den største procentdel flygtninge i forhold til befolkningen (2.4 %). Antallet af flygtninge er generelt lavere (mellem 1-2% af befolkningen) i de nordiske og central europæiske lande, bortset fra på øerne Malta og Cypern. Antallet af flygtninge stiger fortsat rundt omkring i Europa. Dette ses særligt i Tyskland, som allerede har et større antal af flygtninge, og i løbet af to år blev antallet tredoblet fra 300.000 i 2015

til 970.000 i 2017. Her steg procentdelen af flygtninge fra 0,2 % i 2013 til 1, 2 % i 2017 (en stigning på 45% mellem 2016 og 2017). Større stigninger er ligeledes forekommet i andre lande som Grækenland (53%), Belgien (26%), Østrig (24%), Cypern (16%) og efterfulgt af Italien (13,5%).

Asylansøgninger

De seneste data omkring asylansøgninger i europæiske lande er fra 2017. Europa modtog i alt 712.235 asylansøgere, hvilket er under halvdelen af de ansøgere, der blev modtaget i 2016 (1.3 million). Her er de europæiske lande, der modtog det største antal asylansøgninger i forhold til befolkningen i 2017.

	Asylum requests	Every 1000 inhabitants
Greece	58.650	5,4
Cyprus	4.600	5,4
Malta	1.840	4,0
Austria	24.715	2,8
Germany	222.560	2,7
Sweden	26.325	2,6
Italy	128.850	2,1
Switzerland	18.015	2,1
Belgium	18.340	1,6
France	99.330	1,5
Holland	18.210	1,1

Tyskland er det land, der modtog flest asylansøgninger i 2017 på trods af antallet faldt sammenlignet med de 745.000 ansøgninger modtaget i 2016. Tyskland blev efterfulgt af Italien, der modtog 128.000 ansøgninger, hvilket er 18% af asylansøgningerne i Europa i alt.

Bortset fra faldet i asylansøgninger i Tyskland med 70% har andre lande også oplevet et fald i antallet af asylansøgere, herunder Ungarn (89%), Polen (59%), Danmark (48%) og Østrig (42%), da regeringerne i disse lande har arbejdet på at lukke grænserne. Asylansøgningerne er også faldet i Holland, Finland, Sverige og England. Antallet af asylanmodninger steg i stedet for Rumænien (156%), Cypern (57%), Irland (31%), Frankrig (18%) og Grækenland (15%). Italien har oplevet en mindre stigning på 5%. Det skal desuden huskes, at kun en del af disse ansøgninger

modtaget bliver godkendt af regeringerne. I Italien blev omkring 40% af de 81.000 ansøgninger, der blev behandlet, godkendt til en form for asyl i Italien.

Desuden er det vigtigt at vide, hvor de flygtninge, der søgte asyl i Europa i 2017 kommer fra, så interessenterne i Europa kan yde den bedst mulige assistance:

	Asylum requests	In 2016
Syria	105.035	-69%
Iraq	51.790	-60%
Afghanistan	47.930	-75%
Nigeria	41.100	-14%
Pakistan	31.940	-36%
Albania	25.745	-22%
Eritrea	25.120	-27%
Bangladesh	20.860	+24%
Iran	18.500	-55%
Guinea	18.325	+31%
Russia	17.000	-37%

Her fremgår, at 60% af de asylansøgere i Europa kommer fra de 10 ovennævnte oprindelseslande. Mere specifikt kommer én ud af tre asylansøgere fra følgende tre lande; Syrien, Irak og Afghanistan. De personer, der flygtede fra disse lande, finder det stadig sværere at få adgang til Europa med formål at søge asyl; i 2016 blev 650.000 modtaget, mens der kun blev modtaget 200.000 ansøgninger i 2017.

Sammenlignet med 2016 er der mange nationaliteter, der har begrænset mulighed for at komme ind i Europa, da det er blevet sværere at komme gennem Tyrkiet eller Libyen ind i Europa. Der er dog et stigende antal ansøgere fra to lande i Sydamerika; Colombia (4,6 tusind ansøgninger, hvilket er en stigning med 360 % i forhold til 2016). Et stigende antal kommer også fra nogle afrikanske lande syd for Sahara som Guinea, Senegal og Cameroun. Antallet af ansøgninger fra Tyrkiet er også stigende (16.000 ansøgninger dvs. en stigning på 50%).

3.3. Hvordan får man kendskab til migrant entreprenørernes baggrund, og hvordan bygger man ovenpå og forstærker deres kvalifikationer og erfaringer de har med sig?

Det stigende antal flygtninge og asylansøgere, som nævnt i ovenstående, har skabt et øget behov for brugbare og passende politikker og strategier i Europa. Her er det ikke kun førstehjælp til migranter, men også med henblik på den langsigtede integration i samfundet. Det handler ikke bare om at byde dem, der kommer fra en anden kultur og tradition velkommen til landet, men det handler også om at udvikle interventioner, der forsøger at gøre integrationen ind i samfundet nemmere ved at skabe kendskab til landets værdier.

Det er vigtigt at forbedre det nuværende modtagelses- og eftermodtagelsessystem, hvis i integrationen i landet skal være mere succesfuld. Integration er en kompleks proces, der starter fra den første modtagelse, og har til formål i sidste ende at skabe autonomi, hvilket er særligt relevant i forhold til migrant entreprenørskab.

Her kan professionelle bl.a. interessenter være i stand til aktivt at gribe ind i udviklingen af disse personers trænings-, faglige- og skoleforløb, som også bliver en del af den sociale integrationsproces, der forbygger sociale vanskeligheder.

Ud fra dette synspunkt er det særligt vigtigt at fremme individets psykosociale velvære. Integrationsprocesserne er indbyrdes forbundne, da integration med fokus på færdigheder, viden og tilknytning til forskellige relevante aktører er en organisk proces, der kræver løbende vurdering og tilpasning undervejs. Integrationsarbejdet med den intern dimension af velvære er forbundet til de ydre dimensioner (udnyttelse af værktøjer, færdigheder og menneskelige ressourcer), og kræver et særligt sæt aktører. Ud fra et perspektiv, hvor "orientering" forstås som en proces, der skaber indsigt i og viden om én selv, og samtidig udvikler éns mere ligetil færdigheder inden for uddannelse, beskæftigelse, kulturelle og økonomiske sammenhænge, er der komplekse strategier, der er nødvendige at implementere. Her søger interessenten at opfordre til udvikling af de færdigheder, der er nødvendige for at definere eller omdefinere relevante personlige og faglige mål på kortere eller længere sigt. Disse mål er udarbejdet af migranten selv med den nødvendige støtte og guidning i beslutningsprocessen. I sidste ende har orienteringen til formål at være et middel til at skabe mere selvstændighed og gøre personer til "iværksættere af sig selv". Denne proces inddrager to vigtige værdier:

- Proaktivitet: skaber forandringer hos individet og derigennem forandringer på arbejdsmarkedet.

- Empowerment: styrker individets selvforståelse med hensyn til opbygningen af faglige og personlige copings-strategier, samt øger selvbevidstheden og skaber en større følelse af selvværd.

Denne orienteringsmodel blev skabt for at imødekomme den enkeltes reelle behov. Det gøres ud fra modellen for det første ved at identificere, hvilke passende redskaber, der skal bruges til at undersøge individuelle behov og fremtidsmuligheder. Her er det ikke kun promoveringen af den kognitive dimension, der er i fokus, men også de metakognitive og følelsesmæssige dimensioner, der inddrages i processen. Det er derfor afgørende, at målsætningerne bliver skabt på baggrund et større billede af personens forskellige dimensioner med hensyn til individuelle behov og ønsker, og ikke ud fra eksisterende modeller og perspektiver, der ofte har mangler og er ufleksible. Det er derfor vigtigt at inddrage selvanalyse af de færdigheder, der er blevet erhvervet i forskellige sammenhænge og det personlige livsforløb af den person, der skal udformes målsætninger for. Vurderingen og certificeringen af sprogkompetencer samt grundlæggende færdigheder muliggør bedre identifikation af jobmuligheder, samt skaber adgang til arbejdsmarkedet eller erhvervslivet. Det kræver af en interessent, der gerne vil støtte flygtninge og migranter, at de undersøger de motivationer, interesser, værdier, der skubber personen til at være en aktiv del af arbejdsmarkedet eller erhvervslivet dybtgående. Det er vigtigt i de indledende faser af orienteringen, at interessen opdager og får indsigt i de forskellige dimensioner hos personen. Det kan bl.a. gøres gennem et semistruktureret interview, hvor interessen med empati og nysgerrighed spørger ind til persons fremtidsdrømme. Dette semistrukturerede interview vil skabe et rum, hvor personen kan udtrykke sig frit. Det har til formål at skabe forståelse for de grundlæggende aspekter af personens livserfaring i forhold til den sammenhæng, hvori personen levede før personen ankom til værtslandet. Det er gennem de dimensioner, som individet selv præsenterer under interviewet bl.a. hans eller hendes selvværd, behov, værdier, virkelighedsopfattelse og beslutninger og omverdenens systemer, at der skal udvikles en individuelt uddannelses- eller træningsforløb.

Det beskrives yderligere, hvordan interessenter kan støtte entreprenører med migrant- eller flygtningebaggrund psykologisk i et senere kapitel i denne rapport.

3.4. Hvilke stereotypeforestillinger møder migrant eller flygtninge entreprenører ofte?

I en detaljeret rapport⁴, der fornyligt blev publiceret af Migration Policy Center of the European University of Florence blev nogle af de misforståelser, der relaterer sig til migranter og flygtninge, fremlagt. I rapporten præsenteres otte stereotyper, der gennem analyse og forskning viser, at der er mange florerende ideer om migranter og flygtninge, der er baseret på fejlagtige og forsimplede forståelser, som ikke er i overensstemmelse med virkeligheden. Interessenter, der arbejder med fremme entreprenørskabet blandt migranter og flygtninge, gør sig klogt i at sætte sig ind i de stereotyper, som deres målgruppe meget muligt møder til dagligt, samt at vide hvordan de aktivt kan bryde med og bekæmpe disse stereotypeforestillinger.

- **Stereotype 1: Europa har ikke brug for migranter.** Dette udsagn er ifølge forskning ikke korrekt, hvilket hurtigt kan illustreres, hvis vi forestiller os et senarie uden migranter i Europa mellem 2010 og 2013. Det beregnede tab af mennesker i den arbejdsdygtige alder ville være 33 millioner (11%) i de otteogtredive medlemsstater i Den Europæiske Union. Det ville betyde en reduktion på 25% af unge mellem 20-30 år og en stigning på 29% for folk mellem 60-70 år gamle. Denne situation vil have haft store konsekvenser for EU's velfærdssystem, da forholdet af de over 60 år og de yngre generationer ville stige med 28% i 2010 til 44% i 2030.

- **Stereotype 2: Migranter stjæler vores jobs.** Denne opfattelse er modsatsrettet statistikkerne inden for området, der i stedet viser, at immigration og arbejdsløshed ikke hænger sammen. Dette skyldes, at migranter ofte vælger at søge jobs i de områder, hvor de er sikret at få jobs og fordi, at de steder med større mulighed for beskæftigelse udbyder beskæftigelsesmuligheder både til migranter og arbejdere, der er født i landet, uden de skal konkurrere med hinanden.

⁴ The Migration Policy Center of the European University of Florence has recently published a detailed report to dispel some common places related to the issue of immigration.

- **Stereotype 3:** Vi har ikke brug for lavt uddannede migranter i Europa. Dette er en forestilling, der kan modbevises, da data i stedet viser, at migranter ofte varetager de jobs, som et større andel af europæere ikke gider at varetage. Det skyldes, at de i højere grad er interesserede i stillinger, der kræver mere uddannelse.

- **Stereotype 4: Bevillinger tynger vores velfærdssystem grundet de store familier og den øgede risiko for, at de mister deres jobs.** I virkeligheden viser empirien, at migranter bidrager positivt netto beskatningsbidrag i deres respektive værtslande baseret på deres alder og deres beskæftigelse.

- **Stereotype 5: Immigration hæmmer vores evne til at forny Europa, fordi vi ved at tilbyde lavt uddannet og billig arbejdskraft reducerer incitamentet til at investere i nye teknologier til virksomheder.** Forskningen viser tværtimod, at højt uddannede medarbejdere med stor diversitet i nationalitet spiller en stor rolle på arbejdspladser med stor innovation.
- **Stereotype 6: De sydeuropæiske kyster bliver invaderet af asylansøgere.** I virkeligheden søger størstedelen af flygtningene i verden til deres nabolande og ikke Europa.
- **Stereotype 7: "Økonomiske migranter" forsøger at snyde asylsystemet.** Statistikker viser, at majoriteten af de modtagne asylansøgninger er oprigtige og sandfærdige. Desuden, så er der mange mennesker, der lovligt har retten til at søge om asyl, der ikke kan grundet manglende transportmuligheder som bl.a. fra Afrikas Horn.
- **Stereotype 8: Vores børn påvirkes af udlændinges tilstedeværelse i skolen.** Dette udsagn er ifølge en undersøgelse foretaget af PISA (International Student Evaluation Program) ukorrekt. Undersøgelsen viser, at dårlige uddannelsesmæssige præstationer hænger sammen med børnene er social udsatte og ikke børn med

flygtninge- eller migrantbaggrunds tilstedeværelse.

De indsamlede data viser derfor, at mange mennesker har en usandfærdig og fordrejet opfattelse af situationen for migration i Europa i dag, hvilket har direkte indflydelse på og afspejles i politikken i det såkaldte "Fortress Europe", hvor grænserne i stigende grad lukkes og kontrolleres. Denne strategi kan risikere på længere sigt at skade Europa, hvis den oprindelige befolkning er i konstant tilbagegang og gradvist bliver ældre, har det konsekvenser i form af mindre velfærd, ændringer på arbejdsmarkedet og mindre i skattebidrag. Således skaber det i dag positive fremdrift med strømmingen af migranter og flygtninge, specielt entreprenørernes, der udgør et stort potentiale for væksten i Europa. Det er dette potentiale, at en interessant med tilgang til viden og information skal videreformidle, da det kan gøre en forskel i individers og samfunds fremtid. Hertil skal det altid huskes, at det er individet, som skal være i centrum.

3.5. Reflekterende aktivitet

Hvilke data eller casestudier ville du gerne have adgang til, hvis du skulle overbevise medlemmerne i dit lokalsamfund eller individuelle migrant/flygtninge entreprenør, som du arbejder med, om vigtigheden af succesfuldt entreprenørskab til denne målgruppe?

4. Kapitel: 3 Gode råd til at skabe et støttende forhold til en entreprenør med migrant- eller flygtningebaggrund

Entreprenørskab skaber stort økonomisk vækst og jobs, da det skaber nye firmaer, åbner op for nye markeder og fremmer nye færdigheder og kompetencer.

At fremme entreprenørskab kan være en vigtig mekanisme til fremme integrationen, samt fremskynde migranter og flygtninges bidrag til samfundet, da de er de primære aktører i udviklingsprocessen. Entreprenørskab betragtes i stigende grad som en effektiv tilgang til at overvinde nogle af udfordringerne ved integration, da der skabes indkomst og beskæftigelse for personer med begrænset adgang til arbejdsmarkedet.

UNCTAD definition af entreprenørskab er som følgende; *"the capacity and willingness to undertake conception, organization and management of a productive new venture, accepting all attendant risks and seeking profit as a reward"*. Denne definition inddrager det bredere spektrum af entreprenørskab, der omfatter

selvstændige, mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og vækstvirksomheder. På den måde kan entreprenørskab have flere fordele, herunder: at udvikle økonomien, skabe nye arbejdspladser, bringe nye forretningsidéer til markedet, skabe innovation, sammenkoble international handel og national handel. Europa-Kommissionen har til formål at støtte og fremme et miljø, der er attraktivt for alle former for entreprenørskab, hvor forretningsstøttetjenester kan nå ud til alle potentielle entreprenører, herunder til personer fra mere udsatte grupper med det formål at gøre EU som helhed stærkere og mere sammenhængende.

Inden for EU repræsenterer migranter en vigtig pulje af potentielle entreprenører, men flygtninge og migranter kan som andre mere sårbare grupper have juridiske, kulturelle og sproglige udfordringer. Derfor skal denne gruppe særligt have den støtte de har brug for, så de på samme måde har adgang til de muligheder som andre entreprenører i landet har.

4.1.   Starte et forhold til en migrant eller flygtninge entreprenør

Det er nødvendigt med en strategi for, hvordan du starter et støttende forhold til en migrant eller flygtninge entreprenør. I den proces er det en god ide at overveje følgende:

- Interview eller indsamle information om migranten eller flygtningens nuværende status, opholdstilladelse og muligheder for at bo i værtslandet, samt personens muligheder i hans eller hendes oprindelsesland. Tilegn dig viden om konteksten for, hvorfor personen flygtede eller migrerede, samt de praktiske udfordringer personen stod overfor. Spørg ind til personens behov for yderligere juridisk bistand til at skabe et solidt og lovligt fundament for at komme i gang. Det er specielt vigtigt, så personen ikke senere møder uforudsete forhindringer.
- Det første en entreprenør har brug for at vide er, at der er en stor forskel på at starte en virksomhed i flygtningen eller migrantens oprindelsesland og være entreprenør i værtslandet. Her kan du hjælpe personen med at forstå forskellene, samt hjælpe dem med at overkomme de identificerede forskellige udfordringer.
- Udarbejd sammen en profil eller et CV med migranten/flygtningens færdigheder, viden og erfaring, samt den personlige profil for personen, da det kan hjælpe med at udvikle personen som entreprenør. Her er det vigtigt

få øje på og understrege de specifikke kvaliteter, der matcher personen og den virksomhed migrant/flygtningen ønsker at starte. Desuden skal det i denne proces afgøres, hvorvidt personens personlige profil er passende til entreprenørskab. Det er nemlig et mål for mange af blive deres egen leder i en virksomhed, men der er nogen, der denne levevej passer bedre til end andre. Her skabes ligeledes indsigt i, hvordan personen vil reagere på hændelser eller løse konflikter for at opnå sine mål [2]. Hjælp med at udvikle, tilpasse og fokusere personens færdigheder og erfaringer. Her er nogle brugbare spørgsmål, som du kan benytte i denne sammenhæng: *Er du komfortable med meget ansvar?* Entreprenører har ofte ikke en backup plan og er ansvarlige for deres virksomheds succes eller fiasko. *Holder du af at interagere med mennesker?* Stort set alle entreprenører bliver nødt til at foretage en del kundeservice arbejde, specielt i den første periode med deres virksomhed. Hvis en person ikke bryder sig om at interagere med mennesker, så kan det være svært at starte sin virksomhed op. *Hvad har foretaget dig indtil videre i dit liv, og hvordan kan du trække på dine erfaringer og færdigheder i opbyggelsen af en virksomhed?* *Er du i stand til at acceptere din egen usikkerhed og fejl?* Selv de mest succesrige iværksættere som for eksempel Bill Gates, Steve Jobs og Richard Branson har haft virksomhederne, der mislykkes flere gange før de fandt et format, der fungerede. [3] *Trives du i en situation, der involverer problemløsning og kreative løsninger?* Entreprenører på alle niveauer står over for mange problemer, som de har brug for at finde innovative og kreative løsninger på. Det er givende, hvis du kan holde hovedet koldt og tænke problemer igennem som entreprenør.

- Hjælp migranten/flygtningen til at finde frem til hans eller hendes styrker. I denne proces er det vigtigt at opfodre dem til at være ærlige, når de beskriver deres styrker og svagheder. Forklar, at når man snakker med potentielle investorer eller kunder, er det vigtigt at have en meget klar ide om ens egne styrker, så de kan formidles videre til andre.
- Identificer industrier og sektorer sammen, hvor der potentielt er mulighed for entreprenørskab. Opfodre migranten til at tænke på deres prioriteter i livet. Her kan nyttige spørgsmål være omkring, hvad de vil have ud af livet, såvel som deres virksomhed. Her vil du opdage kernen af deres motivation. *Hvad er de villige til at ofre?* [1] Her kan du hjælpe med at overveje, hvilke faktorer

skal være tilstedeværende for at disse prioriteter kan blive til virkelighed. Skriv dem på en liste eller tavle.

- Hjælp migranten/flygtningen med den vigtige research proces forud for opstarten af virksomheden, da den er nødvendig for at starte netværk i form af lokale aktører, herunder virksomheder, ngo'er (f.eks. samarbejde omkring wifi, inkubatorer og acceleratorer), kommunale tilbud og gratis juridisk støtte til entreprenører, såvel som nøglepersoner, der støtter migrant eller flygtning entreprenører. Overvej, hvordan du kan skabe kontakt mellem migranterne/flygtningene og de folk eller institutioner, der tilbyder forskellige tjenester og vil hjælpe til den bedste start i lokalområdet. Skab kontakt mellem migranterne og allerede udviklede virksomheder i landet, og muligvis undersøge om det er muligt at bruge lederne som mentorer. Del gode eksempler på succesfulde rollemodeller og ledere i lokale virksomheder. Her kan være en god ide at præsentere gode eksempler af ledere med minoritetsbaggrund, der har skabt succesfulde virksomheder, da de nemmere kan spejle sig selv i personen. Her kan det både være gennem en mentorordning, frivilligt arbejde eller en samtale mellem migranten og lederen.
- Sørg altid for, at dit råd er aktuelt i overensstemmelse med de seneste politikker og dagsordener.
- Når først en plan er udarbejdet og klar til at blive sat i gang for en virksomhed, så sørg for at evaluere og revurdere initiativerne. Hvis virksomheden skal være succesfuld på længere sigt, er det vigtigt at støtten er ressourceintensiv og skræddersyet til individets behov. Dette betyder også at det er nødvendigt at sikre, at de rette ressourcer og netværk er til stede for individet.
- I evalueringen af forretningsplanen skal du overveje følgende: *Hvor fordelagtig er planen?* Når man starter en virksomhed, er det almindeligt gøre sig antagelser, der ikke passer på den daglige drift af virksomheden. Vær opmærksom på de antagelser du gør dig og realiteterne for virksomheden passer sammen. Foretag justeringer og rettelser for at sikre, at forretningsplanen er realistisk og kontekstspecifik dvs. tiltalende i værtslandskulturen. *Er målgruppen korrekt?* Efter den indledende fase med at identificere en ideel kunde baseret på alder, indkomst, køn osv. Efter virksomheden har kørt i et stykke tid, så kan man kigge på demografien igen

for at muligvis udvide virksomheden ved at forbedre produkterne, tjenester og markedsføring. *Har du grundigt involveret dine medarbejdere, delt hovedpunkterne i forretningsplanen og bedt om deres feedback?* Dette vil gøre det nemmere at måle, hvordan planen faktisk påvirker virksomhedens drift. Spørg medarbejderne spørgsmål som: *Har I forslag til at forbedre måder at yde bedre kundeservice på? Føler I målene, der er fastsat i forretningsplanen, er i overensstemmelse med den måde I i øjeblikket udfører jeres job på? Tænker I, at den rigtige målgruppe nås med forretningsplanen? Er der en anden målgruppe, der også kunne nås? Er de nuværende branchetrends blevet grundigt undersøgt, og er den lokale konkurrence blevet undersøgt?* Hjælp med at sikre, at medarbejderne implementerer og bruger de aktuelle tendenser til at udvikle virksomheden. Det er også vigtigt, at man undersøger, hvordan konkurrenter har ændret deres funktion og tjenester for at imødekomme udviklingen i tendenser. På denne måde kan man finde måder, der passer bedre til migrant eller flygtninge entreprenørernes service. På den måde kan de forbedrede ydelser leveres til forbrugerne, som konkurrenterne ikke kan på grund af deres begrænsninger på markedet eller manglende ressourcer og viden.

- For migranter og flygtninge kan finansiering være et reelt problem. Der er ofte problemer med at sikre finansiering og lån. Det er specielt i flygtningesager, hvor deres juridiske status har en indflydelse på, hvorvidt de kan tage et lån. Med hensyn til virksomheden er det vigtigt at undersøge, om de sikrede økonomiske midler bruges korrekt. Dette er noget, der skal udføres og tjekkes rutinemæssigt, f.eks. hver måned med en revisor. Hjælp med at opdage, om der findes andre måder, hvorpå virksomhedens ressourcer kan optimeres eller om fonde kan kontaktes. Her kan en advokat, der har kendskab til det politiske niveau være brugbar i forhold til det at opnå et succesfuldt og langsigtet resultat af virksomheden.
- Entreprenørskab indebærer at kunne navigere rundt i meget bureaukrati, og det er i større grad tilfældet for en migrant eller flygtninge entreprenør. Hjælp med at navigere rundt i forskningslovgivningen og rettigheder, samt muligheder for at modtage yderligere bistand. Hjælp med at give migranten eller flygtningen adgang til de dokumenter, der er nødvendige for at forstå hvilke regler, der er vigtigst i forhold til at starte en virksomhed.
- Støt migranterne eller flygtningene i at kortlægge deres muligheder for

uddannelser, workshops og messer med formål at forbedre deres færdigheder, viden og netværk. Vær altid opmærksom på, at selvom deres livserfaringer og færdigheder er værdifulde er deres kultur- og sprogbarriere ofte en stor udfordring, der kan være svær at overvinde. Således skal lokaluddannelser i sprog og kultur, der tilbydes, også kortlægges.

4.2. Forretningsplan

Yderligere råd til at støtte en migrant eller flygtning i udarbejdelsen af en forretningsplan fremgår i nedenstående:

- Vær sikker på, at målsætninger opsat er "SMART". SMART målsætninger giver klarhed og fast tidsplan for at opnå målsætningerne. SMART målsætninger er derudover 1) Specifikke: Målet er klart defineret. "I want to make more money," er vagt, men "I want to make \$10,000 per month," er specifikt. 2) Målbart: Hjælp med at kvantificere målene, så der kommer klarhed omkring, hvordan de kan opnå det. Det er her det er vigtigt at være specifik. Hvad er det "mere" i flere penge? Det er en god ide med et specifikt beløb i kroner, da det er målbart. 3) Opnåeligt: Det er en god ide med et mål, der udfordrer én selv, men hvis dit mål er uopnåeligt, vil det lede til frustration og fiasko. 4) Relevant: Målene skal passe til ens planer i livet. 5) Med en tidshorisont: Målene skal fastsættes med udgangspunkt i en tidsfrist i forhold til, hvornår ens mål skal opnås.

- Arbejd baglæns for at sætte milepæle: Det er ofte en udfordring, at den endelige dato for ens mål er så langt væk, at mange mennesker ikke starter med at arbejde hen imod målet før det er for sent. Kig i stedet på den tid du har til rådighed og det mål, som du gerne vil opnå, og herudfra udarbejd delmålsætninger, der bevæger hen imod det endelige mål. Det er specielt vigtigt for flygtninge og migrant entreprenører, som mangler et støttende socialt netværk, der motiverer og bevæger en frem mod ens mål.
- Det er desuden vigtigt at overveje, hvilke nødvendige skridt, der er på vejen til målet. Vær specifik og realistisk omkring, hvad det kræver at opnå de mindre og større målsætninger inden for en given tidsramme. Det kan for eksempel være i forhold til at afgøre, hvor mange kunder, der skal bruge et x beløb i virksomheden månedligt. Hvordan opnås målsætningerne for den månedlige indtægt? Hvad kræver det at få solgt x antal produkter eller services?
- Hjælp med at afgøre, hvad det kræver for at opnå målsætningerne. Det kan for eksempel være nødvendigt at have 100 interesserede for at finde 10 kunder, så hvilke foranstaltninger vil det kræve for at finde 100 kunder? Derefter kan det være behjælpeligt at sætte disse handlinger ind i en tidsplan. Der skal allerede være en liste over opgaver, der skal udføres for at nå målsætningerne. Nu er det tid til at sætte disse opgaver ind i en tidsplan med en daglig oversigt over opgaver. Det er de opgaver, som du udfører hver dag for at tiltrække kunder. De er også de opgaver, som du udfører for at levere dit produkt eller din tjeneste. Her er det vigtigt at understrege behovet for kunne styre og maksimere ens tid.
- Check ind regelmæssigt: Udfører entreprenøren med migrant- eller flygtningebaggrund de opgaver som hun eller han har tildelt sig selv? Når du føler, at tingene ikke går godt, skal du finde en måde at gribe ind følsomt og effektivt, således virksomheden udvikler sig som planlagt. Det kan tages forgivet, men de fleste opnår ikke deres mål, fordi de ikke gør arbejdet regelmæssigt og konsekvent. I de fleste tilfælde er det ikke virksomhedsplanen, der er noget galt med, men virksomhedsejerne, som simpelthen giver op.

4.3. Konklusion

Afslutningsvist, så er det vigtigt som interessant at gøre fordelene ved at være entreprenør med migrant- eller flygtningebaggrund klar for målgruppen i startfasen. De har helt unikke kvaliteter og erfaringer grundet deres baggrund, som de kan bruge i udviklingen af en virksomhed. Dog er mange ikke bevidste om deres kompetencer, og derfor er det vigtigt, at du som interessant hjælper de migranter eller flygtninge du arbejder med at blive bevidste om deres styrker som bl.a. deres indsigt i forskellige kulturer. Mødet med forskellige kulturer medfører hos migrant eller flygtninge entreprenører, at de kan trække på det bedste fra forskellige kulturer i skabelsen og udviklingen af deres virksomhed. [5]

Derudover søger migrant eller flygtninge entreprenører ofte succes, hvilket er en kvalitet i forhold til at få deres virksomhed til at blive succesfuld. Migrantentreprenører er ofte vant til at arbejde hårdt, mange timer og gå de ekstra mil for deres virksomhed. Som en udenlandsk født entreprenør er man blevet nødt til at overkomme forskellige udfordringer og barrierer for at blive i landet, samt give slip på det de kendte i deres oprindelsesland. Det hele har givet dem unikke og værdifulde indsigter, der kan hjælpe dem gennem det positive og negative i starten af skabelsen af en virksomhed.

5. Kapitel 4: Psykologisk støtte

Det følgende kapitel vil være en refleksion omkring, hvad interessenter skal være opmærksomme på, når de arbejder med migrant eller flygtninge entreprenører – specifikt hvordan de kan yde psykologisk støtte, samt hvilke informationer man som interessant skal have inblik i omkring deres psykologiske profil.

5.1. Introduktion

Studier foretaget fornyligt i Danmark viser, at den lave beskæftigelse blandt flygtninge kan forklares ved at kigge på deres sundhed. Flygtninge og migranter lider i nogle tilfælde af mentale lidelser, idet de er blevet påvirket af stressfulde begivenheder relateret til deres flugt. Det kan være svært at få adgang til

---

⁵<https://www.entrepreneur.com/article/298246>

sundhedssystemet, da der ofte er sprogbarrierer, mangel på information om sundhedssystemet, forskellige forklaringer på mentale lidelser eller forskellige holdninger til psykologiske og medicinske behandlinger.⁶

Migranter og flygtninge har forud for ankomsten til deres værtsland været udsat for utroligt krævende fysiske og emotionelle situationer. Det er derfor afgørende at de modtager den nødvendige psykologiske støtte. I en artikel publiceret fornyligt i The Guardian beskriver Richard Stott, der er klinisk psykolog og specialist i mentale lidelser og traumer: *“The consequences of failing to provide sufficient psychological support to those that need it are well established.”*, og at der er: *“There is a risk of long-term mental health conditions developing, including chronic post-traumatic stress disorder, depression and risk of suicide.”*. Ydermere beskriver han: *“Untreated mental health conditions can be detrimental not only to the wellbeing of the individual, but also compromise physical health, parental functioning and the wellbeing of children and other family members.”*

Det at flytte fra ens oprindelsesland til et nyt land er også en vigtig faktor, der skal overvejes, da det kan medføre at flygtninge og migranter kan opleve et tab af empowerment i deres nye omgivelser, som ofte kan skyldes sprogbarriererne eller bunde i en følelse af ikke at høre til i lokalsamfundet. Traumer spiller ofte en større rolle i migranter og flygtninges liv, og skal derfor altid tages i betragtning, når der ydes støtte, skabes relationer eller opbygges tillid (Hess, 2017). Yderligere faktorer, der påvirker flygtninge og migranter er bl.a. sociale eller kulturelle barrierer, lavere socioøkonomisk status, eksklusion, diskrimination, ændringer i livsstil eller diet, samt tabet af familiære eller venskabelige netværk (WHO). Derfor er det relevant at inddrage de sociale faktorer, når vi forholder os til den mentale sundhed og velvære hos flygtninge.

5.2. Hvordan kan interessenter yde effektiv emotionel støtte?

For at interessenter kan yde den nødvendige og mest effektive emotionelle støtte, så er det vigtigt at interessenten har kendskab til migranten eller flygtninges kulturelle

---

⁶ Mental health promotion and mental health care in refugees and migrants. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2018

baggrund. Desuden er det brugbart for interessenter, der yder psykologisk støtte eller andre former for støtte at deltage i kurser, hvor de forbedrer deres færdigheder i forhold til at støtte migranter eller flygtninge (Hess, 2017). Det er desuden vigtigt at huske på, at flygtninge og migranter ikke er en homogen gruppe, men individer med forskellige oplevelser, udfordringer og behov.

Interessenter skal være opmærksomme på, at kulturer anser og håndterer mentale lidelser forskelligt. Der er for eksempel nogle kulturer, hvor mentale lidelser bearbejdes gennem religiøse praksisser eller samtaler med en religiøs leder. Traumer kan ofte skabe forvirring eller fører til angst, paniske anfald eller depression hos individet (Hess, 2017). Det er anbefalet af WHO, at der skal skabes et trygt og stimulerende miljø for migranter og flygtninge. Det gøres ved at skabe mere opmærksomhed omkring den støtte, der er tilgængelig for entreprenører eller den støtte, der er internt i grupper af flygtninge og migranter, samt at samle migrant og flygtninge entreprenører med erfarne mentorer eller skabe muligheder for støttende netværk. UNCTAD understreger, at der er et stort behov for at øge migranter og flygtnings tillid til lovgivningen, hvilket kan gøres ved at skabe mere viden om, hvor der de kan modtage juridisk støtte, samt give dem afklaring omkring rettigheder og lovgivningen. Desuden skal migranter og flygtninge møde de lovgivningsmæssige krav i deres startup virksomheder, og denne proces kan understøttes ved, at de modtager den nødvendige guidning, facilitering og oversætning af relevante dokumenter.⁷

5.3. Eksempler på støtte

Med hensyn til social støtte fastslog en gruppe forskere i Australien, at der var nogle forudsigelige og determinerede værdier, der udgør nøglevariabler bl.a. uddannelsesmæssig baggrund, selvværd eller et støttende socialt miljø, som tilsyneladende er forbundet med flygtningenes sundhed og velfærd. Støtten viser sig at være en afgørende for, at flygtningen kan klare reetableringen i et nyt land. I denne forbindelse viser det sig, at social støtte er en nøglefaktor for flygtnings psykologiske velfærd.

---

⁷ Policy guide on entrepreneurship for migrants and refugees, UNCTAD

Verdenssundhedsorganisationen (WHO) beskriver trivsel som kendskab til egne evner i sammenhæng med produktiviteten og selvrealiseringen i samfundet. I denne sammenhæng forekommer den anerkendte seksfaktormodel for psykologisk velbefindende. I modellen fremgår seks vigtige dimensioner af velvære: selvaccept, personlig udvikling, formål i livet, omstillingsparathed, autonomi og positive relationer med andre. Formel og uformel støtte kan have gavnlige virkninger på individets trivsel. Social støtte er defineret som en positiv ressource, der tilvejebringes af ens miljø, hvilket hjælper én med at håndtere stressede situationer, kritiske livshændelser, daglige problemer. Der skelnes mellem to typer former for social støtte. Der er formelle sociale støttesystemer, der bl.a. indebærer værtssamfundets regeringer, politik og tjenester, mens uformelle sociale støttesystemer indebærer hjælp fra etniske samfund, familiemedlemmer, venner og jævnaldrende. Det er vigtigt at støtte flygtninge ved at skabe en følelse af tilhørsforhold, samt skabe muligheder for at de kan udnytte deres evner i det nye samfund. Det gøres bl.a. med boligsikkerhed, sprogkurser, uddannelse og beskæftigelse. Dette kan bidrage til flygtnings trivsel, fordi det giver dem følelsen af at være socialt støttede. Gennem boligsikkerhed kan flygtninge f.eks. komme ind på arbejdsmarkedet eller opbygge et socialt netværk på egen hånd. Der er lignende effekter af uformelle sociale støttesystemer. Forskningen viser, at social støtte fra flygtnings eget etniske samfund har betydelige og positive virkninger for deres trivsel. Især relationerne mellem flygtningebørn og unge, fordi det giver yderligere uformel social støtte gennem interpersonelle relationer, venskab og tilhørsforhold.

Med hensyn til teknologisk støtte viser forskning, hvordan flygtninge bruger informations- og kommunikationsteknologi (ICT) til at reagere på deres ændrede omstændigheder, og hvordan disse teknologier kan hjælpe dem med at øge deres muligheder for at træffe velinformerede beslutninger for deres ønskede resultater og øge deres følelse af empowerment. På den måde kan informations- og kommunikationsteknologier bruges til at give dem en vis kontrol over deres nye omstændigheder og hjælpe med at håndtere konsekvenserne af fraflytningen fra deres oprindelseslande. Det er baseret på tanken om: *“at a fundamental level, information is an essential tool that helps individuals copes with their lives”* (Diaz Andrade og Doolin, 2018).

Desuden fremhæver forskningen, at der er en kompleksitet i kommunikation i et samfund, hvor de vigtigste oplysninger og interaktioner med regeringen og

tjenesteudbydere er digitale. ICT understreger, at denne kompleksitet intensiveres af implicite kulturelle antagelser, som muligvis ikke er kendt af de flygtninge, der benytter systemerne. Derfor er det vigtigt som interessant at yde støtte til, at flygtningene kan udvikle en grad af 'informativ selvtilid' (Kennan et al., 2011, s. 207). Forskere beskriver, at denne støtte udelukkende er succesful, hvis den bliver højere prioriteret end andre umiddelbare problemer bl.a. at få flygtninge i beskæftigelse. Støtten bør omfatte at *"their need to maintain affective and social links with those left behind, and to express a sense of belonging and identity in their resettlement"* (Diaz Andrade og Doolin, 2018).

Denne ide støttes også af UNHCR, der foreslår at udbyde mere og bedre træning i ICT og ny teknologi til flygtninge- og migrantgrupper. Specielt ved at lette adgang til infrastruktur (f.eks. Internet, telefon og elektricitet) og støtte initiativer, der udvikler migranter og flygtninges digitale færdigheder gennem uddannelse i nye teknologier som kodning, it, digital fremstilling (3D-printning) og sociale medier.⁸

Med hensyn til støtte til personer, der lider af PTSD blev PROTECT- ABLE igangsat. Projektet *"aims at disseminating, thorough training, lobbying, networking and communication, a process of early screening and orientation for asylum seekers suffering from consequences of traumatic experiences (torture, rape, serious forms of physical, psychological or sexual violence), in order to encourage the Member States to comply with the European directives on asylum. It also aims at developing a good practice in the registration process of asylum seekers by implementing an evaluation tool for vulnerable asylum seekers."*⁹

Mange af de bedste fremgangsmåder i projektet kan anvendes af interessenter, der arbejder med migrant og flygtninge entreprenører.

Det er med udgangspunkt i følgende fremgangsmåder:

- Vær klar til at forstå og anerkende de udfordringer individet har været igennem eller befinder sig i, så personen føler sig forstået og accepteret.
- Undgå at stille spørgsmål til, hvorvidt det de har oplevet, er sandt.

---

⁸ Policy guide on entrepreneurship for migrants and refugees, UNCTAD

⁹ <http://protect-able.eu/>

- Vær opmærksom på, at torturofre ofte oplever enhver person, der har autoritet eller magt til at træffe beslutninger, som påvirker deres liv som en potentiel overgrebsmand.
- Undgå at snage i detaljerne omkring traumatiske events.
- Indtag ikke rollen som terapeut.

Der er ofte en god grund til at fraflytte ens oprindelsesland og begynde livet i et nyt land, specifikt i forbindelse med de konflikter som flygtninge flygter fra. Interessenter bør overveje at migranter og flygtninge, især dem, der har flygtet krig eller lider af traumer, kan opleve følgende:

- De kan få svært ved at træffe beslutninger.
- De kan få svært ved at huske ting.
- De kan opleve udfordringer med at koncentrere sig.
- De kan opleve overvældende tankestrømme på én gang.
- De kan opleve forvirring.
- De kan opleve at være dømmende overfor dem selv.
- De kan have selvmods tanker og huske tilbage på de forstyrrende og traumatiske oplevelser, hvilket kan resultere i tilbagevendende mareridt.

PROJECT-ABLE beskriver også, at selvom en person ikke har udvist tegn på traumer, kan der være en forsinket reaktion, da disse symptomer kan manifestere sig efter en periode efter ankomsten til værtslandet.

For at give en indsigt i den nuværende støtte, der tilbydes i Danmark, så kan vi se på oasebehandlingscentret i København.

De tilbyder støtte til flygtninge og deres familier, der har flygtet fra traumatiske forhold. Deres behandlingsmodeller og metoder fremhæver vigtige supportstrategier som forskellige typer af interessenter og organisationer kan implementere. Disse omfatter:

- At finde et sikkert sted, hvor der er fokus på at skabe tillid og sikkerhed. Selv et indbydende og hyggeligt miljø hos en NGO eller en kop kaffe kan gøre en stor forskel. Det vil blive uddybet i et senere casestudie.

- At indgå i en genoprettelsesfase, hvor personen kan genetablere en hverdag ved at genoprette relationer med familie, arbejde og fritid. Dermed har personen mulighed for at udvikle sig aktivt og uafhængigt. NGO'er kan være en stor hjælp til i den forbindelse, da de kan yde den nødvendige støtte og yde rådgivning om, hvordan man finder arbejde og indkvartering mv. Det kan være en stor hjælp til nyankommne personer at have en lokal person tilknyttet, der kan navigere i forskellige bureaukratiske systemer og har viden om lokalområdet.

Gennem disse forskellige faser vil den enkelte arbejde sammen med en socialarbejder, en psykolog og en kropsterapeut. Hvis det er nødvendigt, vil de også modtage lægebehandling.

I øjeblikket er der ingen *“evidence of higher prevalence of psychotic, mood or anxiety disorders in refugees and migrants at arrival compared with the host populations”*. Den eneste lidelse med betydelige forskelle i forhold til befolkningen i værtslandet er posttraumatisk stresslidelse (PTSD). Ikke desto mindre er det vigtigt at være opmærksom på, at PTSD ikke er den mest udbredte lidelse blandt flygtninge. Humørsygdomme, såsom depression, er nemlig hyppigere end PTSD hos flygtninge og migranter, men det afviger ikke fra hyppigheden blandt befolkningen i værtslandet.¹⁰

Hvis inklusionen af de nytilkomne i samfundet skal lykkes, så skal ovennævnte aspekter tænkes ind i tilgangen. Det er vigtigt at erkende, at der er forskellige måder at inkludere på. Den kulturelle, sociale og økonomiske integration af indvandrere er gavnlig for både migranter selv og samfundet generelt. Økonomisk integration fokuserer på, at migranter og minoriteter skal i en form for beskæftigelse, der passer til deres færdigheder, hvilket har en positiv indvirkning på økonomien. Kulturel integration bør gøre det muligt for migranter og andre minoriteter at dyrke deres egen kultur i det åbne, samt at deltage mere i andre kulturelle praksisser i samfundet. Social integration refererer til, at migranter skal have fuld adgang til væsentlige sundheds-, bolig-, beskæftigelses- og socialydelser, hvilket skaber langsigtede besparelser for samfundet. Endelig definerer World Bank Group social integration som: 1. forbedre vilkårene for enkeltpersoner og grupper, så de har mulighed for at deltage i samfundet, og 2. øge de mest udsatte gruppers muligheder og værdighed ved at gøre dem til aktive medborgere i samfundet.

---

¹⁰ Mental health promotion and mental health care in refugees and migrants. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2018 WHO Technical guidance on refugee and migrant health, 2018, p.5

5.4. Casestudier

Interessenter kan lære meget fra de oplevelser (positive og negative), som migranter og flygtninge har oplevet ved ankomsten til et nyt land. Derfor er følger to indsigtsfulde og til tider modsætningsfyldte casestudier.

Casestudie 1

Vores første interview var med en ung mand fra Gambia, som lige var ankommet til København. Han havde tilbragt de to foregående år i Italien, hvor han havde fået asyl. Han delte undervejs i interviewet dybt personlige og følsomme ting om hans rejse hertil. Han havde været vidne til uretfærdighed og frygtelig vold uden gerningsmændene blev straffet eller mødte andre konsekvenser for deres ugerninger på hans rejse - både i Libyen og i Gambia. Det har været siden hans barndom, at han har skulle kæmpe sig gennem livet, og til tider har han følt sig overvældet af vrede, især da han ankom til Italien. I Italien modtog han støtte, og modtog forskellige former for behandling. En af årsagerne til at hans oplevelse i Italien var positiv var, at han fik psykologisk støtte. Han sagde, at hans evne til bedre at håndtere sin vrede på baggrund af de menneskelige grusomheder, som han har oplevet, skyldes sessionerne med denne psykolog.

Da han fortalte os om sin rejse fra Libyen til Italien, gentog han: "I had sand all over me", da han ankom til landet, hvilket han fandt foruroligende. Det kan lyde mærkeligt, men graver man en smule dybere handler citatet om noget helt andet – nemlig værdighed. Det er interessenter så som ngo'er og andre organisationer, der arbejder med at støtte migranter og flygtninges, ansvar at sikre, at mennesker behandles med værdighed, samt bliver set og hørt. Spørgsmålet er selvfølgelig, hvordan? Der er ikke noget let svar, men det kan gøres med en lille bevidst og betydelig gestus eller handling. I dette tilfælde var det det brusebad, som den interviewede blev tilbudt den dag han ankom. Interessenter skal måske blot spørge sig selv, hvad er det mennesker ønsker for at føle sig normale og hele.

Casestudie 2

Vores anden interviewperson er en ung mand fra Syrien, der kom til Danmark for 6 år siden efter at have flygtet fra sit hjemland. Han havde ingen bestemt destination i tankerne, da han forlod Syrien, og hans rejse tog ham gennem flere lande, herunder Tyrkiet, Cypren og Italien. Han siger, at de mennesker han kender, der har oplevet

konflikt og modgang, rent faktisk klarer sig okay generelt. *“Most of them are really well, even though they have experienced war.”* Dette gælder også for ham, men han fortæller om en ven, der har vanskelige tanker og lider af traumer, og at han for øjeblikket ser en psykolog. Han siger herom *“you can get really easily here in Denmark.”* Han påpeger, at det er vigtigt at interessenter husker på, at de ikke skal antage, at en migrant eller flygtning har traumer eller er psykologisk ustabil. *“If they do have something, they will tell you. Just treat them as normal”*. Han beskriver, at det er problematik med de mange generaliseringer og stereotyper der er om personer, der er ankommet til et nyt land fra et sted med konflikt og ustabilitet. De tænker ofte, at de har traumer eller er psykisk sårbare, hvilket ikke nødvendigvis forholder sig således. *“You end up frustrating the ones that are “normal” and you end up in this stereotype”*. Han siger, at dette kan skubbe folk væk fra NGO'er og andre lignende supportnetværk. Han har selv følt sig patroniseret af en særlig NGO, hvis arbejdere forsøgte at give ham særlig støtte og ekstra opmærksomhed på grund af hans baggrund. Han gjorde det klart, at nogen selvfølgelig har brug for ekstra støtte, men det ikke er alle, der har det behov. Han understregede betydningen af, at en organisation arbejder kulturelt bevidst og sensitivt.

Det blev i Danmark opdaget, at han er dyslektisk. Efter at have realiseret dette fik han adgang til forskellige tilbud, heriblandt gratis støttende teknologier til at studere og et års uddannelse for voksne med dysleksi, hvor han studerede matematik, dansk og engelsk. Han fremhæver, at der er mulighed for, at interessenter kan hjælpe med at identificere særlige behov og yde støtte inden for områder, hvor flygtningen eller migranten ikke var klar over, at han / hun havde brug for det. Det kan også påvirke deres fremtidsmuligheder i forhold til beskæftigelse og entreprenørskab.

I sidste ende kan vi ved at overveje de to casestudier komme frem til en fælles fremgangsmåde, nemlig at det er vigtigt at behandle mennesker med værdighed. Dette indebærer, at interessenter lærer den enkelte person at kende samtidig med at de er kulturelt følsomme og opmærksomme.

5.5. Refleksions øvelse

Overvej din egen arbejdsplads og de mennesker du møder her. Herefter, skriv dine tanker ind i skabelonen nedenfor:

Grunde til at inddrage kulturel sensitivitet og individuelle historier ind i sine overvejelser

Oplist potentielle vanskeligheder ved at støtte individuelle migranter og flygtninge, som du arbejder med. Derefter identificer hvilke aktører og strategier, der kan være nyttige for at yde en effektiv følelsesmæssig støtte (overvej også netværk uden for din organisation):

Udfordringer	Involverede aktører	Strategier

6. Kapitel 5: Regler og politikker I EU og positiv promovring af og opmærksomhed på migrantsituationen i Europa i dag

Det er vigtigt at have det nødvendige kendskab til de nuværende regler og love inden for migrant og flygtningeområdet, når man som interessant arbejder med disse grupper. Nedenfor er en samling af nuværende EU-politikker og -regler, som ville være nyttige for dig som interessant at lære mere om, når du arbejder med migrant og flygtninge entreprenører. Dette kapitel handler også om at

fremme en positiv tankegang generelt i samfundet, således der skabes en mere åben tilgang til nytilkomne og flere tilskynder migrant og flygtninge entreprenørskab.

6.1. Information omkring rettigheder og obligationer

Integrationen af migranter og flygtninge bliver stadig mere presserende problem på grund af det store antal, der er kommet ind i Europa de sidste to årtier. Ifølge Eurostat ankom 2,4 millioner fra udviklingslandene i 2017. Endvidere tilflyttede i alt 4,4 millioner mennesker til et af EU's 28-medlemslande i 2017.

Migranter i Europa kæmper ofte for at komme ind på arbejdsmarkedet på grund af begrænsede sprogfærdigheder, diskrimination og vanskeligheder at få deres kvalifikationer anerkendt og deres udfordringer med at gøre det klart, hvordan deres færdigheder og erfaringer kan imødekomme arbejdsgivernes behov i værtslandet. I nogle europæiske regeringer har man grundet den stigende andel af ældre i befolkningen og den vedvarende lave økonomisk vækst forsøgt at få nogle af de migranter og flygtninge, der er i beskæftigelse i lavt uddannede og usikre jobstillinger ud i anstændig og pålidelig beskæftigelse.¹¹

Integrationssystemerne varierer fra land til land i hele Europa. Mens nogle lande primært har investeret i arbejdsmarkedsintegrationslove i løbet af de sidste ti år, så har andre fokuseret på enkeltstående handlinger, der fremmer migranternes inddragelse og deltagelse på arbejdsmarkedet. Når der sammenlignes på tværs af lande i de vesteuropæiske lande, så er migrationsstrømmene et historisk fænomen, men de største grupper af nytilkomne i dag består hovedsageligt af arbejdsmigranter, asylansøgere og flygtninge. I de fleste østeuropæiske medlemslande er migrationsstrømmene et nyere fænomen og forekommer i et mere begrænset omfang. De udfordringer, som denne tilstrømning udgør i værtslandene, er komplekse. Der er et øget behov for effektive og velforvaltede migrations- og integrationspolitikker både på nationalt og europæisk plan.¹²

---

¹¹<https://www.migrationpolicy.org/research/aiming-higher-policies-get-immigrants-middle-skilled-work-europe>

¹² Eurostat data (Data extracted in March 2019) "Migration and migrant population statistics"

Selv om migrationspolitikkerne i hvert land er nationalt bestemte¹³, har EU-institutionerne en lang række erfaringer med at støtte integrationen af migranter på de europæiske arbejdsmarkeder og samfund. Det er især med hensyn til arbejdsmarkedet og integration af de individer med færre muligheder, at integrationsudfordringerne skal opfattes som en flerdimensionel proces, der kræver integrerede politiske ændringer inden for en række af politiske områder i hele Europa.

Derfor har Europa-Kommissionen inden for dette multidimensionale perspektiv udarbejdet nogle handlingsplaner, der for størstedelens vedkommende ligger inden for den europæiske migrationsagenda, som kort er skitseret nedenfor:

- Handlingsplanen for integration af borgere fra udviklingslandene blev præsenteret i juni 2016 med formål at styrke den fælles tilgang på tværs af politiske områder, samt at involvere alle relevante aktører og interessenter. EU har i flere år støttet medlemslandene i deres integrationspolitik. Rådet for retlige og indre anliggender bekræftede i 2014 EU's fælles grundlæggende principper i integrationspolitikken for migranter, der blev vedtaget i 2004. Her blev en fælles tilgang til integration af borgere fra udviklingslandene i hele EU fastlagt.
- Kommunikationen om statusrapporten om implementeringen af den European Agenda for Migration¹⁴ (marts 2019) fremhæver, at der er et behov for løbende og målrettet indsats varetaget i fællesskab.
- Fælles aktiviteter og indsatser i medlemslandene i samarbejde med partnere uden for EU.

Andre foranstaltninger i Europa-Kommissionen:

- Hjælpe nationale regeringer, regionale og lokale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet med at støtte tidlig en integrationsindsats på arbejdsmarkedet samt adgangen til uddannelse.
- *"Skills Profile Tool for Third Country Nationals"*¹⁵ blev lanceret i 2017 af EU. Det er et online flersproget værktøj til at identificere individuelle færdigheder og kvalifikationer.

---

¹³ Please refer to each individual legislation.

¹⁴https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration_en

- Overvåge udviklingen i beskæftigelse og social integration af migranter og flygtninge i overensstemmelse med gennemførelsen af Europa 2020-strategien.
- Finansiere integration af migranter gennem European Social Fund og Fund for European Aid til de fattigste gennem beskæftigelses- og sociale innovationsprogrammer.
- Understøtte gensidig læring, dialoger og udveksling af gode fremgangsmåder mellem medlemsstaterne.

6.2. Praktiske metoder til at bekæmpe stereotyper og promovere denne gruppe på et bredere samfundsmæssigt og europæisk plan

Fordomme påvirker det vi ser, hvad vi tror, og hvordan vi forstår verden. De opstår og reproducere af stereotyper, som er de generelle ideer om grupper af mennesker. I en globaliseret verden som i dag er det umuligt ikke blive eksponeret for stereotyper, da folk normalt indlærer stereotyper som en del af socialiseringen i vores respektive samfund.

Det kan være let at afskedige fordomme på grund af uvidenhed, men i nogle tilfælde forstrækkes stereotyperne i samfundet på grund af ukorrekte og fordomsfyldte nyheder eller oplysninger du får på internettet. Det sker, som tidligere vist i rapporten, i forbindelse med migranter på bl.a. arbejdsmarkedet i Europa. Det medfører bl.a. at migranter bliver opfattet som i højere risiko for fattigdom, arbejdsløshed, overuddannelse i forhold til beskæftigelse og hyppigere arbejdsrelaterede sundhedsproblemer og ulykker. I tilknytning til arbejdsmarkedet arbejder migranter ofte som lavtlønnede og ufaglærte, hvilke er usikre og kortsigtede erhverv. Migranter står derfor over for dobbelt ulighed, idet de ikke kun rekrutteres oftere til disse typer lavt uddannede job, men ligeledes forbliver hyppigere i disse typer beskæftigelse.

Denne sociale og økonomiske devaluering af migranternes færdigheder forårsager en tydelig social ulighed og et betydeligt spild af menneskelig kapital. Der er også en fare for, at hvis noget opfattes som en permanent tilstand (almindelig stereotype), kan det blive endnu vanskeligere for den enkelte at acceptere og tolerere. Ud over

---

¹⁵ EU Skills Profile Tool for Third Country Nationals

anerkendelsen af migranter og flygtninges færdigheder og kvalifikationer er der mange udfordringer, der skal overkommes for migranternes færdigheder, kan komme arbejdsmarkedet til nytte i værtslandet. Disse udfordringer vedrører arbejdsgivere og interessenters den praktiske opfattelse af de færdigheder, som migranter og flygtninge besidder, samt den offentlige opfattelse af disse færdigheder. Desuden er en udfordring, at migranter ofte har begrænset kendskab til værtslandets arbejdsmarked. Praktisk arbejdsmarkedserfaring er et vigtigt redskab til at sikre, at misforståelser, informationsmangler og stereotyper ikke bliver selvforstærkende. Det er normalt her, hvor aktive arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger generelt har en indflydelse. Således kan de mest almindelige stereotyper om migranter i dag og hvordan de påvirker menneskers tænke- og handlemåder, klassificeres i to kategorier¹⁶:

- Indvandring, kriminalitet og terrorisme
- Økonomisk usikkerhed

Hvad angår den første kategori, så er det den største og mest alvorlige bekymring omkring ankomsten af migranter eller flygtninge i dag, da den bunder i frygten for, at migranter bringer kriminalitet og terror til det nye land. Den seneste eksplosive vækst i antallet af nye flygtninge, der strømmer ind i Europa kombineret med terrorangrebene i Paris og Bruxelles, har ramt migranter emotionelt på begge sider af Atlanterhavet. I Europa er der voksende bekymringer over såkaldte "no-go-zoner", som de berygtede banlieues i Paris og ghettoerne i Bruxelles, hvor ungdomsfremmedgørelse, arbejdsløshed, kriminalitet og radikalisering skaber nye veje for globale og indenlandske terrorangreb.

Desuden forekommer andre bekymringer i de europæiske landene vedrørende migrantbefolkningen som bl.a. om hvorvidt de vil investere og integreres ind i det nye samfund. Der er nemlig en ide om, at mange migranter ikke ønsker at blive fuldt engagerede og aktive borgere. Når de bliver godkendt som statsborgere, bliver de anklaget for at modtage statsborgerskab på baggrund af instrumentelle årsager og goder (fx for økonomiske fordele eller velfærd). Beskyldninger om delt loyalitet mellem værtslandet og hjemlandet skyldes også, at der nogle gange bliver sendt pengeoverførsler til familiemedlemmer, der er tilbage i hjemlandet.

---

¹⁶ <https://www.gov.scot/publications/works-reduce-prejudice-discrimination-review-evidence/pages/5/>

I forhold til den anden kategori viser meningsmålinger, at migranter almindeligvis opfattes som en økonomisk byrde. De siges at tage arbejdet fra dem, der er født og arbejder i værtslandet, samt nedsætte lønningerne i landet og misbruge sociale ydelser. Inden for denne kategori siges det også, at migranter ikke betaler skat og ikke bidrager, men stadig nyder godt af offentlige tjenester og ydelser som offentlig uddannelse og velfærd. Den store arbejdsløshed blandt anden generation over hele kloden, især i Europa, bidrager til yderligere bekymring over de fremtidsudsigterne for de nytilkomne migranter og flygtninge.

Det skal siges, at ideen om, at migranter og flygtninge har negative konsekvenser for i økonomien, nedsætter lønningerne og misbruger grundlæggende sociale ydelser, er i strid med forskningen inden for området. Her fremgår det, at migranter og flygtninge har en positiv indvirkning på økonomien ud fra en række økonomiske indikatorer. Endvidere har lavt uddannede migranter værdifulde færdigheder og erfaringer, der skal aktiveres og bruges på arbejdsmarkedet. Historisk er der ingen umiddelbar sammenhæng mellem migranter/flygtninge og økonomiske nedture, men det er ofte disse grupper, der bliver gjort til sydebukkene i vanskelige økonomiske situationer eller kriser.

For at imødegå stereotyper over migranter og flygtninge på hovedet og for en interessant at fremme denne gruppe i det bredere samfund,

For at byde med og konfrontere de stereotyper, der florerer i samfundet omkring migranter og flygtninge, og for en interessant kan fremme denne gruppe i samfund kan forskellige former interventioner foretages. De interventioner, der oftest gennemføres kan groft opdeles i tre kategorier. Disse strategier kan implementeres på mikro- og makroniveau, idet de påvirker menneskers forståelse og skaber større offentlig opmærksomhed:

- **Uddannelsesstrategier** (herunder men ikke begrænset til skolebaserede interventioner). Det er afgørende at implementere initiativer og politikker på uddannelsesinstitutionerne, der beskæftiger sig med at fremme positive relationer ved at udfordre stereotyper og myter om minoritetsgrupper. Det kan medføre, at der kan skabes et rum til, at minoritetsgrupper, der er i direkte kontakt med hinanden i hverdagen, kan diskutere de emner, der sommetider kan skabe divisioner og spændinger (såsom visse historiske begivenheder). Uddannelsesinterventioner og større formidling af fakta om antallet af nytilkomne samt forebyggelsesreducerende initiativer baseret på kontaktteori kombineret med aktiviteter som kooperativ læring, diskussioner, peer-indflydelse og multikulturelle læseplaner kan reducere fordomme.
- **Kortvarige kurser omkring mangfoldighed.** På mange måder kan de interventioner, der blev diskuteret i det foregående afsnit, betegnes som "mangfoldighedstræning", fordi målet er at hjælpe folk med at værdsætte mangfoldighed. Dette afsnit omhandler dog mere kortsigtede og isolerede mangfoldighedstræningsprogrammer, som snarere end fokus på langsigtede interventioner er rettet mod bestemte befolkningsgrupper. Disse finder ofte sted i bl.a. virksomheder, kommunale arbejdspladser og er hovedsageligt med voksne, selvom målgruppen på nogle kurser er yngre mennesker. Denne type kurser udbydes med variationer, da nogle kurser viser film om mangfoldighedens styrker eller inddrager foredrag om teamet, mens andre bruger interaktive aktiviteter som rollespil og diskussioner. Mangfoldighedstræning kan indebære gruppediskussioner om forskelle og ligheder, samt de værdier de indebærer. Det er kernen i alle uddannelsesinitiativer – nemlig at overvinde uvidenhed ved at gøre deltagerne i kurserne bevidste om deres egne og andres skjulte antagelser, samt skabe en følelse af indlevelse i andre grupper eller enkeltpersoners livssituation.
- **Mediekampagner.** Mediekampagner er ekstremt populære, og bruges ofte med det formål at fremme forandring ved at skabe en øget bevidsthed og udfordre generelle holdninger og stereotyper. I dag er medier mere omfangsrige end nogensinde før, og inkluderer derfor både traditionelle medier og online sociale medier.

6.3. Reflekterende aktivitet^{17, 18, 19, 20}

Nedenfor er en aktivitet, der kan bruges i et kursus eller et event for at fremme opmærksomhed omkring migrant- og flygtningesituationen i Europa i dag. Hvordan ville du gennemføre aktiviteten og med hvem? Hvordan kunne denne aktivitet skabe større bevidsthed om migranternes positive indflydelse på et lokalsamfund, og dermed fremme migrant-entreprenørskabet i dit lokalsamfund?

Storytelling som aktivitet: En enkeltperson, skuespiller eller en gruppe fortæller en interessant fiktiv eller faktisk historie for at skabe en stærk følelsesmæssig forbindelse med deltagerne fra starten. Hovedformålet med denne aktivitet er at påvirke deltagerne følelsesmæssigt og forbedre de kognitive aspekter af hjernen til at gemme ny information og se nye perspektiver.

7. Kapitel 6: Nationale inputs

I dette kapitel ser vi nærmere på den nuværende situation i de EU-lande, der er repræsenteret i projektet, nemlig: Grækenland, Italien, Bulgarien, Danmark og Spanien. Her tager vi udgangspunkt i den nationale kontekst og de nationale udfordringer samt de bedste fremgangsmåder. Her præsenteres en samling af videoer og links til relevante nationale organisationer. Formålet er, at interessenter i disse lande kan indhente data og oplysninger, der er relevante for den kontekst, hvori de støtter migrant og flygtninge-entreprenører. Det er desuden en inspirationskilde til, hvilke fremgangsmåder de forskellige medlemslande i EU benytter, og som allerede har været succesfulde.

7.1. Nationalt niveau: Grækenland

Tal og fakta vedrørende migranternes ankomst til Grækenland

Grækenland er en af de vigtigste indgange ind i Europa sammen med Italien og Spanien i Middelhavsområdet. Flygtninge og migranter ankommer til Grækenland gennem landets grænseområder mod Tyrkiet i nord (Evros), og hovedsageligt gennem den græsk-tyrkiske grænse over Det Ægæiske Hav. I 2015 ankom ca. en

¹⁷ https://www.uvm.edu/~dewey/reflection_manual/activities.html

¹⁸ <http://www.landmark-project.com/ebistro/documents/ReflectionActivities.pdf>

¹⁹ https://www.repository.cam.ac.uk/bitstream/handle/1810/265159/MEM_ReflectivePracticeHandout_V4_20170616.pdf?sequence=1&isAllowed=y

²⁰ <http://www.umsl.edu/services/ctl/faculty/instructionalsupport/reflection-strat.html>

million flygtninge og migranter til Grækenland, idet landet betragtes som den første station ind i Europa på vej til deres endelige destination i de central- og nordeuropæiske lande.

Aftalen mellem EU og Tyrkiet, der trådte i kraft i marts 2016 om migrationsstrømmene, har haft en betydelig indflydelse på, hvordan flygtninges ankomst til i Grækenland er blevet forvaltet. Da aftalen trådte i kraft, ankom et overvældende antal af migranter og flygtninge til Grækenland. De ankom hovedsageligt til øerne, som er de såkaldte "hotspots" beregnet til kortere ophold.

I 2015 ankom næsten 857.000 mennesker til Grækenland. I 2016 ankom 173.000 mennesker til kysterne. Efter lukningen af den såkaldte "migrationsrute" gennem Balkan i marts 2016 strandede ti tusinde flygtninge i Grækenland. Det førte til, at Europa-Kommissionen satte 605,3 mio. euro af til at håndtere nødsituationen i Grækenland.²¹

I øjeblikket forbliver ca. 16.000 flygtninge og migranter på de Ægæiske øer, hovedsageligt de 5 øer; Lesbos, Chios, Kos, Samos og Lesos. Lesbos har fortsat det største antal, da øren modtog omkring 56% af det samlede antal, der er ankom til søs i 2018. Dette store antal flygtninge og migranter fortsætter med at lægge pres på det allerede overbelastede græske modtagelses- og asylsystem. Desuden er overbefolkning, utilstrækkelige levevilkår og manglende beskyttelse og sikkerhed blot nogle af de problemer, som de flygtninge, der bor på øerne, står over for.

Ifølge Eurostats seneste målinger, modtager landet det næststørste antal asylansøgere pr. million indbyggere i EU. Det viser sammen med den økonomiske krise, at det er svært at finde holdbare løsninger på de udfordringer, som flygtningene og migranterne møder, samt til hvordan integrationen af disse mennesker skal håndteres.

De fleste asylansøgere i Grækenland kommer fra Syrien, Afghanistan, Pakistan og Irak. Der er 32.983 kvindelige ansøgere, 69.201 mandlige og 32.272 mindreårige. En procentdel på 0,5% af de ankomne, som var over 65 år, mens de fleste dvs. 49,2% var unge mellem 18 og 34 år. Der var 4.401 uledsagede mindreårige, som ansøgte om international beskyttelse, hvoraf 486 var piger og 3.915 var drenge. I alt 374

---

²¹ <https://www.unhcr.org/greece.html>

mindreårige har hidtil modtaget international beskyttelse i Grækenland, mens mange er indskrevet i flytningsprogrammet eller processen med familiesammenføring.²²

Udfordringer på et nationalt niveau: Grækenland

Migranter og flygtninge i Grækenland bliver systematisk anholdt. På den måde forsøger de græske myndigheder at få en andel af de migranter og flygtninge, der opholder sig i landet til at indgå i tilbagesendelsesprogrammet. Desuden virker det afskrækkende for andre, der ønsker at søge til landet, hvilket kan stoppe eller mindske migrationsstrømmen. Denne taktik viser imidlertid at have haft en begrænset eller ingen effektivitet.

Levevilkårene for flygtninge og migranter opfylder ofte ikke de internationale standarder i landet. De centre de opholder sig på er ofte overfyldte, der er dårlig hygiejne og der er utilstrækkelig adgang til mad og sundhedspleje. Med andre ord oplever de mennesker, som bor i disse centre, umenneskelig og nedværdigende behandling. En kvinde, der blev interviewet, kom fra krigsrevne Syrien med sin familie og ventede på et center i Kara Tepe, Lesvos. Hun sagde desperat: *"We were saved from death in Syria and now we are afraid we will die here."* På trods af

---

²² Source: Eurostat Data

interessenters store indsats, heriblandt læger, aktivister og socialarbejdere i hjælpeorganisationer, så er det ofte svært at leve op til de internationale standarder. Desuden gør manglen på tolke det *"extremely difficult to communicate with either on the issue of asylum or on any other matter."* Mange migranter og flygtninge føler sig vrede og frustrerede over de internationale organisationer og NGO'er, da deres forsyninger er utilstrækkelige og ineffektive i forhold til de overordnede behov. En af årsagerne til ineffektiviteten er, at der er et begrænset antal medarbejdere og frivillige i forhold til omfanget af flygtninge i Grækenland.

Ud over registrerings- og tilbageholdelsescentre er der blevet etableret flere *"hospitality centers"* i hele landet, som hovedsageligt styres af organisationer eller de græske myndigheder. Et af de seneste centre etableret er centeret *"open space of hospitality"* i Eleonas, i området Votanikos (Athen), som blev oprettet i august 2015 og kan rumme omkring 700 mennesker. Disse centre leverer elementære ydelser så som mad og tøj samt overnatning og badesteder. På grund af overbelastning og mangel på personale kan disse centre imidlertid ikke opfylde behovene hos alle migranter og flygtninge indlogeret i centeret.

Bedste fremgangsmåder: Grækenland

Gennem Emergency Assistance Facility har Europa Kommissionen afsat 605,3 mio. euro til at reagere på situationen i Grækenland. EU's partnere i humanitær bistand i Grækenland, såsom FN-agenturer, Røde Kors / Red Crescent Movement og NGO'er er sammen blevet enige om dette beløb.

Europa Kommissionen har desuden oprettet initiativet "Emergency Support for Integration and Accommodation" (ESTIA) under EU, som hjælper flygtninge og familier, der lejer lejligheder med økonomisk assistance. Den samlede nødhjælp i Grækenland via ESTIA-programmet er over 290 mio. euro fra gennemførelsen i 2017 til i dag.

Programmets finansielle bistand til flygtninge blev varetaget af UNHCR, og blev etableret som et socialsikringsnet for alle asylansøgere og flygtninge i Grækenland ved at give dem forudbestemte månedlige beløb via et særligt forudbetalt kort.

Formålet med programmet var at give 45.000 flygtninge og asylansøgere mulighed for at opfylde deres basale behov på en anstændig måde inden udgangen af 2018. Forudbetalte kort er tilgængelige i hele landet og er knyttet til det græske sociale sikringsnet. Beløbet på kortet beregnes i forhold til flygtningefamiliens størrelse. Samtidig styrker denne bistand den lokale økonomi, familiebutikkerne og tjenesteudbydere. Ud over ESTIA-programmet har EU's Emergency Mechanism finansieret 313,6 mio. euro gennem 18 humanitære partnere for at dække andre humanitære behov i Grækenland, såsom boligydelse, sundhedspleje, psykosocial støtte, forbedrede hygiejneforhold og adgang til uddannelse.

Europa-Kommissionen har fra 2015 hjulpet med at koordinere distribueringen af den såkaldte in-kind bistand til Grækenland gennem den europæiske civilbeskyttelsesordning. Indtil nu har tyve lande, der har deltaget tilbudt over 200.000 genstande til Grækenland grundet nødsituationen i landet. Her iblandt er genstande så som telte, senge, soveposer, tæpper, elektriske generatorer, vandpumper, brandslukningsudstyr og andet specialudstyr.

Interessenter i Grækenland, der arbejder med migrant og flygtninge entreprenører skal sikre, at denne gruppe har de nødvendige betingelser for at få en ordentlig start og forbinde dem med de eksisterende forretninger, samt arbejde for at fremme adgangen til ressourcer for denne gruppe. Desuden skal de grundlæggende menneskelige behov være opfyldt.

Et videocasestudie fra Tilos øen: Grækenland

I 2015 ankom tusindvis af migranter og flygtninge ankom dagligt til de græske øer og endte i Tilos, og derfor er modtagelsessystemerne af de mange asylansøgere løbende blevet forbedret. Tilbage i 2015 byggede beboere på øen en facilitet til de nytilkomne flygtninge og støttede asylansøgere på forskellig vis. En BBC Reporter beskriver Tilos som "*the most welcoming place in Europe for refugees*". I solidaritet tilbød organisationerne en donation til øen til et program med fokus på sameksistens og støttede i samarbejde med UNHCR et boligprogram, der blev finansieret europæisk. En af repræsentanterne fra organisationen beskriver: "*what happened in Tilos is an excellent example of how a small society can support asylum seekers*".

Link til video: <https://www.youtube.com/watch?v=pwa9KPxbZWQ>

Links til relevante organisationer: Grækenland

Organisationer, der yder migrations services

- **Greek Council for Refugees** <https://www.gcr.gr/index.php/en/> Greek Council for Refugees arbejder til dagligt med at yde gratis juridisk rådgivning og social støtte gennem tre basale services: Modtagelsescenter, juridisk rådgivning og socialt støtte
- **UNHCR GREECE** <https://www.unhcr.org/gr/footer-toplinks/epikoinonia.html> Kontoret tilhørende High Commissioner for Refugees in Greece (UNHCR) sikre beskyttelsen af flytninge, asylansøgere og andre personer.
- **International Organization for Migration (IOM) Greece** <https://greece.iom.int/en> IOM's aktiviteter bidrager til beskyttelsen og overholdelsen af menneskerettighederne.
- **Amnesty International Greece** <https://www.amnesty.gr/> Amnestyarbejder gennem deres omfattende research og målrettede kampanjer med at bekæmpe overtrædelser af menneskerettighederne rundt omkring i verden, herunder med migranter og flygtninge.
- **Group of Lawyers** <http://omadadikigorwnenglish.blogspot.com/> Group of Lawyers er en blog med brugbar information om flygtninges udfordringer og rettigheder.
- **National Commission for Human Rights (NCHR) Hellenic Republic** <http://www.nchr.gr> GNCHR er specialiserede i menneskerettigheds problematikker.
- **The Greek Ombudsman** <https://www.synigoros.gr/?i=stp.en> The Greek Ombudsman tager rundt og besøger krise og modtagelsescentre rundt i forskellige dele af landet, samt samarbejder med institutioner og NGO'er for at kæmpe for mindreårige flygtninges rettigheder. Desuden udarbejder organisationen forslag til forbedringer i behandlingen af uledsagede mindreårige flygtninge.
- **Greek Forum for Refugees** <http://refugees.gr/social-services-en/>

Rights for Refugees og Greek forum for Refugees bidrager med information om processen for at søge asyl i Grækenland, samt yder andre basale services som: international beskyttelse af uledsagede mindreårige, ægteskab, navngivning, dødsfald, uddannelse, beskæftigelse, bolig, sundhed, skat og registreringsnummer, CPR-nummer, frivillig tilbage sendelse.

Organisationer, der yder sundheds services:

- **Doctors Without Borders (MSF) Greece** <https://msf.gr/en>
Læger uden Grænser (Medicines Sans Frontiers MSF) varetager flygtninge og migranternes, der bor i byens behov for lægehjælp. Desuden har de åbnet et center for særligt udsatte flygtninge i Athen. Centeret sørger for seksuel sundhedspleje (prænatal pleje, gynækologisk pleje, pleje af gravide kvinder, postnatal pleje, pleje af seksuelt overførte infektioner og sygdomme mv.). Medarbejderne tilbyder også sessioner i sundhedsfremme. Derudover faciliterer Læger uden Grænser overførslen af patienter til det offentlige sundhedssystem, når det er nødvendigt, samt varetager kommunikationen med patienter, der snakker arabisk og farsi.
- **Hellenic Red Cross** <http://www.redcross.gr/>
The Hellenic Red Cross arbejder for at mindske menneskelig smerte i krigstider ved at støtte sårede, syge, flygtninge, ældre med finansielle problemer eller andre individer fra udsatte grupper i samfundet.
- **Action Aid Hellas** <http://www.actionaid.gr/> Action Aid's Hellas støtter hovedsageligt kvinder, som de arbejder for at empower og mobilisere til at forbedre deres egen og deres families livssituation.
- **PRAKSIS** <https://www.praksis.gr/en/> PRAKSIS arbejder primært med at designe og gennemføre humanitære og medicinske interventioner. PRAKSIS udbyder gratis sociale ydelser og basal lægehjælp.

Organisationer, der yder uddannelsesservices

- **Intercultural Centre "PYXIS" Greek Council for Refugees** <http://www.gcr.gr/index.php/en/aboutgcr/structure/compass> Pyxis' har afholdt

forskellige kulturelle, sproglige og andre kurser som bl.a. kurser i græske eller engelske sprogkunderskaber, IT-færdigheder eller andre former for undervisning. Kurserne bliver primært afholdt for børn med flygtningebaggrund, og desuden tilbyder organisationen rådgivning.

- **Metadrasi** <http://metadrasi.org/en/home/> Metadrasi tilbyder hovedsagligt services som: Tolkning, uddannelse af tolke, hjælper uledsagede mindreårige flygtninge, juridisk rådgivning, sprogkurser i græsk, flersproget guide til uddannelse i Grækenland.
- **Youth and Lifelong Learning Foundation** <https://www.inedivim.gr/en> Udbyder specialiserede services som: Sprogkurser i Græsk, yder tolke services, samt yder social og psykologisk støtte.

Organisationer, der yder beskæftigelsesservices

- **KLIMAKA** <http://www.klimaka.org.gr/home/> Klimaka udbyder services så som: inklusion af flygtninge på arbejdsmarkedet og socialt i samfundet og juridisk rådgivning mm.
- **REFUGEE.INFO** <https://www.refugee.info/athens/info/workinggreece/> Refugee Info forsøger at give flygtninge kritisk og klar information om forholdene og de juridiske procedurer og rettigheder forskellige steder i Europa gennem deres hjemmeside, iOS og Android apps, samt organisationen sociale medier. Informationerne kan læses på engelsk, arabisk eller farsi.
- **REFERGON** <http://www.refergon.com/> Refergon holder til i Athen and hjælper flygtninge med at finde beskæftigelsesmuligheder, klargøre dem til jobsamtaler eller give dem certifikater på, hvilke kvalifikationer og kompetencer de besidder.

Endelig analyse: Grækenland

Grækenland er blevet et af de største værtslande i Europa, men flygtningestrømmen har påvirket græske samfund de sidste 15 år. På samme niveau som offentlige love for migranter og flygtninge, så skelnes mellem to former for reguleringer: a) er relateret til reguleringen af migrationsstrømme og kontrollen af migranter og flygtninge og b) er relateret til migranterne og flygtnings liv og integration i et land.

I Grækenland fortsatte migranter og flygtninge med at strømme til landet i 2018, hvilket skabte bekymringer for, om landet kunne klare modtagelsen af flygtningene og bevare landets gæstfrihed. Det store antal medførte, at der er mange var bekymrede over situationen i Balkanregionen. Det anslåede antal af ankomne flygtninge og migranter er over 100.000 og det stiger konstant. Ifølge Ministry of Immigration Policy ankom flere end 25.000 flygtninge og migranter til øerne i oktober 2018, og der er foruden de mange mennesker, der har været asylansøgere siden 2015. Det er vanskeligt at forflytte de flygtninge, der opholder sig i Grækenland til andre europæiske lande, hvilket skaber en presset situation i landet og et behov for en øjeblikkelig løsning.

Det er på trods af, at der har været et utal af initiativer og forsøg på at overføre en del af flygtningene til andre europæiske lande, så er det ofte kun et mindre antal, der kan få lov til at passere lovligt. Det er i mange tilfælde i Tyskland, der har modtaget flygtningene fra Grækenland, da de varetager familiesammenførelsesprogrammet. Samtidig bliver flygtninge sendt tilbage til Grækenland fra andre europæiske lande, hvis de ikke har de nødvendige opholdsdokumenter. Bestræbelserne på at kontrollere inflow af flygtninge og migranter er i nogen grad succesfulde, men det samme kan ikke siges om bestræbelserne for at sikre tilfredsstillende levevilkår for flygtninge i Grækenland. Det er derfor vigtigt for interessenter, der arbejder for at imødekomme flygtninges og migrant entreprenørers behov i Grækenland, at de starter med at sikre de mest grundlæggende betingelser for succes.

7.2. Nationale Inputs: Italien

Tal og fakta vedrørende migranternes ankomsten til Italien²³

I løbet af de første fire måneder af 2018 ankom ca. 9.300 indvandrere til Italien, hvilket er omkring 75% mindre i forhold til samme periode i 2017. Dette er en tendens, der forekom i den sidste halvdel af 2017 (faldet med 75% i forhold til samme periode i 2016). Der ankom dog færre i vintermånederne i forhold til de efterfølgende måneder. Ankomsterne er tiltagende fra april og de fleste ankommer mellem juni og august, hvilket viser at de fleste ankommer i sommermånederne.

---

23 Source: Eurostat Data

Derfor for kan antallet af ankomster i april indikere, hvor mange ankomster, der forekommer i løbet af året. Det er derfor værd at bemærke, hvor mange der ankommer i midten af april, da der i løbet af fire dage ankom 1.500 flygtninge og migranter. Det er dog nødvendigt at tage i betragtning, at de sæsonmæssige tendenser er påvirket af involverede nationale og internationale aktørers beslutninger og politikker. Det kan ses i 2017, hvor ankomsterne til de italienske kyster 15. juli steg med 30% i forhold til samme dato i 2016. Ankomsterne steg fra midten af juli, hvor de fleste ankomne blev registeret mellem juni og august. Herefter faldt antallet af ankomne og stadig færre ankommer til Italien i dag.

Det samlede antal asylansøgninger i Italien er steg fra 2014 til første halvdel af 2017, hvilket har sat landets asylsystem under stærkt pres. Fra anden halvdel af 2017 er flere ansøgninger om asyl under behandling i forhold til de forrige år. Dette skyldes dog ikke et større antal af asylsager under behandling, der har været omkring 7.000 pr. måned siden midten af 2015, men på grund af et stort fald i antallet af indgivne asylansøgninger (knyttet til faldet i ankomster i samme periode). Desuden har den langsomme behandlingstid af asylansøgninger, medført en betydeligt fald i indgivne asylansøgninger. I januar 2014 var der færre end 15.000 indgivne asylansøgninger, mens der i begyndelsen af 2018 var omkring 150.000.

Hvis Italien fortsatte med at behandle ansøgningerne i samme tempo som i 2017 ville landet have brug for mere end 1 ½ år uden ankomster for at behandle alle asylansøgningerne. I Tyskland i 2017 tog det 15 måneder at behandle alle asylansøgninger, men situationen og systemet i de to lande er meget forskellige. Hver måned er det tyske asylsystem i stand til at behandle 50.000 asylansøgninger, hvor det kun 7.000 asylansøgninger de kan behandle månedligt i Italien.

Beste fremgangsmåder i Italien: The Riace Model

I juli 1998 afgik et sejlskib fra Tyrkiet med 184 personer om bord, herunder 72 børn, og sejlskibet ankom nogle få hundrede meter fra kysten af Riace Marina (Calabria). Alle ombord er kurdiske flygtninge, der flygter politisk forfølgelse i Tyrkiet, Syrien og Irak. Det var under disse omstændigheder og næsten ved en tilfældighed, at modtagelsesmodellen opstod. Den ville senere blive anvendt som et eksempel i forskellige dele af verden. Riace, en middelalderlig landsby på toppen af en bakke på

halvøens sydkyst, og var på daværende tidspunkt en spøgelsesby, der var truet af fraflytning. Der boede kun 900 mennesker, området var fyldt med forladte huse og den lokale skole var tæt på lukning. En mand ved navn Domenico Lucano, der var vendt tilbage til området fra Rom og han havde desuden rejst rundt i andre byer i Norditalien. Han så potentialet i området, og begyndte at genopbygge landsbyen socialt og økonomisk ved at skabe mere tilflytning. De nyligt ankomne flygtninge blev indlogeret i en kirke, og det efterfølgende år etablerede Lucano foreningen "Città Futura". Foreningen havde til formål at byde nytilkomne velkommen bl.a. ved at integrere dem i lokalsamfundet gennem arbejde, uddannelse og indlogering i de forladte boliger. *"There were people without a house here and there were houses without people. It's simple."* Lucano blev borgmester i 2004 af landsbyen og var det i 3 år.

Riace-modellen er yderst en innovativ og effektiv model. Den udspringer fra ideen om, at i stedet for at indlogere migranter og flygtninge i hoteller eller smuldrende kaserner skal de integreres i lokalsamfundet. Dette initiativ har desuden til formål at gøre disse mennesker til aktive, engagerede og produktive borgere. Først og fremmest tilbydes de ubeboede huse i landsbyen til de nytilkomne flygtninge migranter, der har mulighed for at låne dem. Når boligproblemet er løst, bliver de penge, der tildeles hver flygtninges eller asylsøgers vedkommende, omdannet til arbejdsgodtgørelser, der overføres til kooperativer, der igen bruger dem til at betale de migranter, der er ansat i de butikker, som de forvalter. På den måde lærer flygtninge og migranter omkring handel, har en indkomst, udnyttes ikke af arbejdsgiverne og den lokale økonomi genoplives. Desuden er der de såkaldte bonusser, som er en slags kuponer, der kan bruges indenfor det kommunale område med formål at stimulere forbruget i den lokale økonomi og give købekraft til migranter. Endelig er Italien blandt de første lande til at tilmelde sig SPRAR's udbredte modtagelsessystem (Refugee Protection System and Asylum Seekers).

Riace havde i 1998 kun 900 indbyggere, mens byen i dag har det over 2.000. Lige over 400 er migranter eller flygtninge af 20 forskellige nationaliteter, hvilket er et tegn på, at mange italienere født i landsbyen er vendt tilbage. Det medfører, at endnu flere kan genopbygge landsbyens økonomiske og sociale struktur med migranterne og flygtningene. Den lille landsby består af en række butikker og virksomheder, hvor lokalbefolkningen og de nytilkomne arbejder sammen om at skabe de bedst mulige betingelser for entreprenørskab. Vedligeholdelsen af veje, grønne områder og

affaldshåndteringen bliver varetaget af personer med migrant eller flygtningebaggrund bosat i landsbyen. På denne måde har Lucano sammen med alle de produktive og engagerede beboere bragt nyt liv til landsbyen. I de sidste 20 år har Riace bemærkelsesværdigt haft 16.000 asylansøgere bosat i landsbyen.

Udfordringer og anbefalinger på nationalt plan: Italien

På grund af deres kompleksiteten af de migrationsstrømme, der ankommer til Italien, kræves en lige så kompleks forvaltning af de politiske beslutningstagninger. Dog kan vi gennem indsamlet empiri og analyse identificere de mest effektive interventioner med den største positive virkning for hele samfundet som helhed. Ud fra disse overvejelser kan vi optegne en række anbefalinger omkring gode fremgangsmåder til at fremme migrant eller flygtninge entreprenørskabet, som interessenter kan videreformidle til de politiske beslutningstagere, der træffer beslutninger på nationalt plan.

- Øge det økonomiske kapital til politikker inden for integrationsområdet. Det er blevet påvist, at der skal flere ressourcer til i dag, hvis de internationale bestræbelser på at integrere de nytilkomne migranter og flygtninge, skal lykkes
- Undersøgelser, modeller og analyser skal udføres for at kontrollere integrationspolitikker og evaluere integrationstjenesternes effekt. Disse modeller skal være fleksible, idet de skal bruges i forskellige sammenhænge, og der skal være plads udvikle modellerne. Integrationspolitikker skal i højere grad systematiseres, da det vil gøre det muligt at udvikle og tilpasse uddannelses- og arbejdsorienteringskurserne til den enkelte migrant eller flygtningens profil. Dette ville gøre migranten mere uafhængig af de offentlige systemer og maksimere chancerne for, at han eller hun vil komme i beskæftigelse eller starte en virksomhed, der passer til hende eller hans forventninger og evner. Desuden skal modtagelsesprocessen i højere grad være gennemsigtig, og de offentlige myndigheder skal kræve, at tjenesteydelser bliver evalueret, således deres indflydelse på integrationsområdet bliver vurderet i forhold til resultaterne.
- Beskyt de sårbare uanset omkostningerne på længere sigt. Selv om integrationsudgifterne er en investering, der som vist bidrager på længere sigt for alle, skal det bemærkes, at nogle meget sårbare grupper med meget få kvalifikationer og færdigheder samt kortere uddannelse har brug for mere og langvarig støtte. Migrantentreprenører bør prioriteres på længere sigt, da denne

investering ofte har få større chance for succes. Det er også vigtigt at identificere de psykologiske og sundhedsmæssige problemer hos den enkelte migrant, da det kan reducere risikoen for traumer eller sygdom senere hen.

- Gentænke fordelingspolitikkerne regionalt. Der skal anvendes "kvoter" for fordelingen af migranter og asylansøgere baggrund af BNP og befolkningsantallet i regionerne. Her forslås, at et politisk neutralt system skal styre modtagelsen og fordelingen, da det skabe bedre vilkår for migrant og flygtninge entreprenører succes.
- Forbedre private aktørers rolle. Hvis migranter og flygtninge skal have nemmere adgang til arbejdsmarkedet eller at starte en virksomhed i Italien, så er det nødvendigt gøre arbejde med lokalbefolkningen, så de er åbne og modtagelige overfor at tage migranter og flygtninge ind i de eksisterende virksomheder, netværk og lokalsamfund.

Endelig analyse: Italien

De ovennævnte foranstaltninger er nyttige for interessenter, der arbejder i Italien med migranter og flygtninge, men de kan også bruges som inspiration for interessenter i andre lande i Europa. Desuden kan eksemplet fra Riace bruges som inspiration til, hvordan organisationer i Italien kan sikre, at der skabes de bedst mulige vilkår for migranter og flygtninge samtidig med, at det bidrager til samfundet som helhed. Det viser desuden, hvordan migranter og flygtninge kan bidrage til økonomisk vækst, samt løse andre eksisterende problemer i Italien i dag bl.a. få mere tilflytning til de forladte landdistrikter. En interessent i Italien kan således videreformidle disse eksempler til det bredere samfund for at vise, hvordan der er stort potentiale for, at integrationen af flygtninge og migranter kan skabe gensidige fordele, hvis lokalbefolkningen og de nytilkomne samarbejder.

Links til relevante organisationer: Italien

NGO'er i Italien

- **Open third sector** <https://italianonprofit.it/enti/filtro-beneficiari-migranti-e-stranieri/>

Denne organisation beskæftiger sig med sociale erhverv, som måler den social indvirkning af initiativer og samarbejder med universiteter, inkubatorer og acceleratorer.

- **Doctors for human rights: ESODI** <http://esodi.mediciperidirittiumani.org/>
ESODI er et interaktivt online kort, som organisationen har udarbejdet på baggrund af videns byrderne fra 2600 migranter fra syd for Saharas. De blev indsamlet mellem 2014-2017 af frivillige fra Doctors for Human Rights (Medu).
- **Baobab Experience** www.baobabexperience.org Tilbyder førstehjælp, psykologisk og juridisk støtte til flygtninge i Rom.
- **SOS ERM association** www.facebook.com/soserm Er etableret i Milano, og har modtaget flygtninge siden 2014.
- **The Trentino Association Speranza: Hope For Children** www.speranza-hopeforchildren.org Er tilstede i Grækenland, Tyrkiet, Syrien og Serbien, hvor de uddeler tøj, mad og andre ting til familier i transit gennem Balkanområdet. Desuden er de tilstede i nogle af lægeklinikkerne i Syrien.
- **Advocates Abroad** www.advocatesabroad.org Er en NGO, som udbyder juridisk rådgivning til de asylansøgere, der har brug for det. NGO'en er tilstede i hele Europa, men særligt i Mellemøsten, Grækenland og Tyrkiet.
- **Mediterranean Hope** www.mediterraneanhope.com Et projekt startet af Federation of Evangelical Churches i Italien, der tilbyder assistance, støtte og beskyttelse til migranter.

7.3. Nationalt niveau: Bulgarien

Tal og fakta om ankomsten af migranter og flygtninge til Bulgarien²⁴

Der var d. 1. januar 2018 omkring 71.000 personer fra udviklingslandene bosat i Bulgarien, hvilket er omkring 1% af den samlede bulgarske befolkning på 7.050.000 mennesker. Der var 13.000 EU-borgere bosat i landet, hvilket kun udgør 0,2% af den bulgarske befolkning. Der er 22.000 personer fra Rusland bosat i landet, 12.800 personer fra Tyrkiet og Syrien og omkring 6.000 personer fra Ukraine.

Det er bemærkelsesværdigt, at Bulgarien er et af de lande i Europa, der har haft et relativt begrænset migrationspres de seneste 2 år. I 2018 søgte i alt 2.536 mennesker beskyttelse, men kun 317 af dem blev tildelt flygtningestatus. I den første måned af 2019 søgte kun 147 beskyttelse i Bulgarien, hvoraf 26 blev tildelt

---

²⁴ Source: Eurostat Data

flygtningestatus. Ifølge Eurostats data for 2019 er der for hver 1000 lokale beboere i Bulgarien tre migranter eller flygtninge. I Tyskland 12,5 lokale beboere til 1 flygtning eller migrant, mens der er 10 til 1 i Grækenland, 8 til 1 i Belgien og 9 til en 1 i Storbritannien.

Bedste fremgangsmåde

Humans-in-the-Loop HITL²⁵ er en social virksomhed i Bulgarien, der beskæftiger sig med at træne flygtninge til at levere datatjenester til virksomheder med henblik på at træne og teste deres ML-algoritmer. De er specialiseret i datamærkning til ML-branchen og har arbejdet med alle de mest populære annotationsplatforme og værktøjer. Deres loop-ledere overvåger processen og dobbelttjekker 100% af de genererede etiketter.

En af migranterne, der arbejder i organisationen, er en ung mand fra Syrien, som har afsluttet grundskolen. Han arbejdede før i en arabisk butik, hvor han kommunikerede med mennesker og arbejdede med en computer. En anden af migranterne er en ung dame i 20-årene fra Syrien, der har uddannet sig inden for arkitektur og har kan bruge programmer som Autocad og Photoshop. En anden er en ung dame fra Pakistan med en baggrund i journalistik, og hun har desuden gode sprogkunderskaber i engelsk og urdu. Alle tre er blandt de første fuldtidsansatte i den sociale virksomhed. I over et år har teamet samarbejdet med dem for at udvikle deres kompetencer, integrere dem økonomisk og forberede dem på at nå deres fremtidige forretningsmål.

Princippet for arbejdsdagen er, at 6 timer bruges på arbejde og 2 timer bruges på undervisning. Formålet med ordningen er, at de nyankommne skal kvalificere sig, således at de efter et eller to år i den sociale virksomhed kan finde arbejde inden for deres valgte område. Derudover modtager de støtte fra socialarbejdere, som hjælper dem med deres integration og udbyder konsultationer efter deres behov samt hjælper med psykologiske problemer, juridiske spørgsmål, statsborgerskab og andet. De fleste af deltager også i bulgarske sprogkurser på det bulgarske Røde Kors center. Der er også flere tværinstitutionelle samarbejder, der skal sikre den enkeltes trivsel og succes. Beskæftigelsesstyrelsen støtter dette gennem deres beskæftigelses- og uddannelsesprogram for flygtninge. De modtager en minimumsløn og får et forsikringsprogram i 12 måneder. Det sociale aspekt af

---

²⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=oLqGny08leU>

virksomheden er, at de tilbyder beskæftigelse og uddannelse til flygtninge og medlemmer af andre sårbare grupper og dermed give dem indsigt i den globale digitale økonomi. Her kan desuden få adgang til andre faglige muligheder i deres værtsland, både som ansatte eller entreprenører.

Udfordringer på et nationalt niveau: Bulgarien

Siden august 2013 har der været en betydelig stigning i antallet af asylansøgninger fra Syrien, Afghanistan, Irak og Pakistan, men de nationale og lokale institutioner har ikke været i stand til at håndtere de mange asylansøgninger Bulgarien. Som følge heraf står landet overfor en række udfordringer i forhold til integration af asylansøgere, der kom til landet. Det er vigtigt at påpege, at den sociale og økonomiske integration af asylansøgerne medfører ikke bare store udfordringer, men også et betydeligt potentiale for den bulgarske samfundsøkonomi. Beskæftigelse er et af de vigtigste instrumenter i social og økonomisk integration. At opkvalificere sine kompetencer og finde arbejde, der matcher ens kvalifikationer, er et af de bedste redskaber til at fremme integrationen. Beslutningen om, hvordan den nuværende situation i Bulgarien håndteres, vil have indflydelse på tusindvis af menneskers skæbne og det bulgarske samfunds selvforståelse i det 21. århundrede.

Der er en række udfordringer, der forhindrer flygtninge og migranter i at komme hurtigt ind på arbejdsmarkedet i Bulgarien. De største udfordringer er flygtninge og migranternes begrænsede bulgarske sprogfærdigheder, lavere uddannelsesniveau i engelsk, samt mangler dokumentation af deres færdigheder og kvalifikationer. Kort sagt bør interessenter i Bulgarien, der støtter migranter og flygtninge iværksætte fokusere på to målsætninger: 1) at skabe et socialt netværkstøtte, herunder at finde passende bolig- og sundhedsadgang, løsning af administrative problemer samt bekæmpelse af social diskrimination generelt. 2) At opfordre beslutningstagere til at gøre legaliseringsprocesserne nemmere og gøre det nemmere at få dokumentation for ens tidligere uddannelse og erfaring, da det for øjeblikket er en ekstremt lang og kompliceret proces med høje gebyrer, oversættelsesomkostninger og notariiske gerninger.

Links til relevante organisationer: Bulgarien

- **Humans-in-the-Loop HITL** <https://humansintheloop.org/> Denne sociale virksomhed ansætter og uddanner flygtninge til at levere datatjenester til virksomheder og tester deres ML-algoritmer.
- **TimeHeroes & CVS Bulgaria** <https://timeheroes.org/en> <http://cvs-bg.org/?lang=en> Er platforme til frivilligt arbejde. Her får flygtninge indblik i, hvordan de bedst muligt bruger deres tid og færdigheder.
- **Caritas** <https://caritas.bg/> Denne organisation hjælper mennesker i nød og forsøger at øge effektiviteten i socialt arbejde.
- **Red Cross Bulgaria** <http://redcross-en.test4.prostudio.bg/>

Video casestudie: Bulgarien

Human-in-the-Loop (HITL) hjælper, som beskrevet ovenfor, migranter med at udnytte menneskelig og maskinens intelligens til at skabe maskinindlæringsmodeller. Ud fra denne tilgang er mennesker direkte involveret i undervisningen, afstemningen og afprøvningen af data for en bestemt ML-algoritme. Hensigten er at bruge en gruppe, der er blevet uddannet til at korrigere unøjagtigheder i maskinens forudsigelser og dermed øge nøjagtigheden og gøre resultaterne bedre. Se dette i aktion i videoen via. linket her: <https://www.youtube.com/watch?v=oLqGny08leU>

Endelige analyse: Bulgarien

Bulgarien betragtes ofte som et transitland for flygtninge. Det betyder, at de fleste flygtninge, der ankommer til Bulgarien, ikke har til hensigt at forblive i landet. Faktisk vil mindst 80-90% af de ansøgere, der søger asyl i Bulgarien, fortsætte til andre europæiske lande efterfølgende. Der er omkring 10% af befolkningen, der forbliver i Bulgarien og gerne vil bosætte sig i landet i længere tid. De fleste foretrækker at blive i hovedstaden, fordi der er etablerede etniske samfund og NGO'er, der yder services og kan støtte dem. De personer, der ønsker at blive i Bulgarien – især familier er ofte villige til at flytte andre steder, så længe de modtager støtte i forbindelse med at finde bolig og beskæftigelsen, samt at de bliver mødt positivt af det samfund de flytter til. Der er mange eksempler på succesfulde virksomheder, der ejes af migranter i dag i Bulgarien. Det primært i restaurant, handel og bilreparationsbranchen. I fremtiden kan interessenter benytte disse eksempler fra

Bulgarien til at opfodre flere migranter og flygtninge til at blive, hvis de modtager den nødvendige støtte i processen.

7.4. Nationalt niveau: Danmark

Tal og fakta for flygtninge og migranter i Danmark

Formålet med denne introduktion er at give et overblik over antallet og sammensætningen af migrant og flygtningepopulationen i Danmark. Desuden er formålet at bidrage til forståelsen af deres situation i landet på baggrund af at få indsigt i deres oprindelsesland, beskæftigelse og deres juridiske status.

I den sidste rapport til OECD²⁶ fra 2017 fremgik det, at der er 741.572 migranter²⁷ og efterkommere²⁸ i Danmark, hvilket er svarende til 12,9% af hele den danske befolkning på 5,7 millioner mennesker. Som vist i figur 1 har 8,3% af denne gruppe en ikke-vestlig oprindelse, mens 4,6% er af vestlig oprindelse. Andelen af efterkommere med ikke-vestlig baggrund er 2,8% og 0,5% med vestlig baggrund.

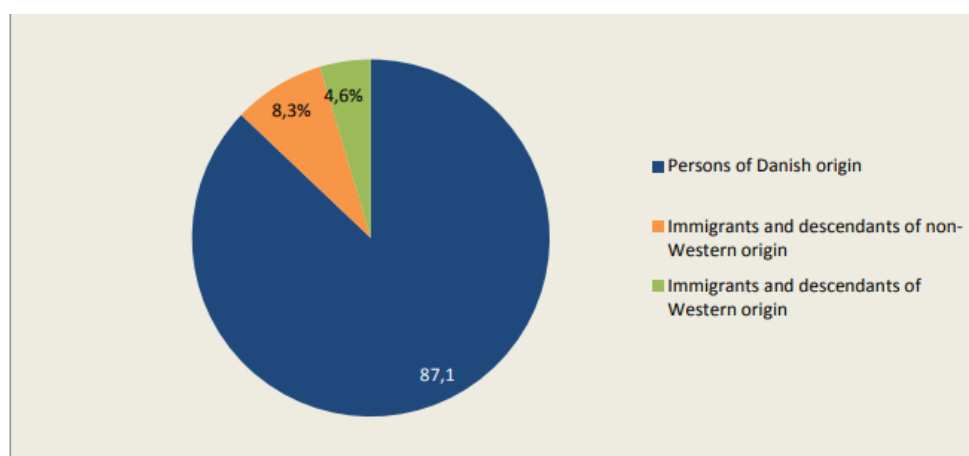

Figure 1 The Danish population by category, at 1 January 2017 (percentage). OECD 2017

Aldersfordelingen for både migranter og flygtninge fra vestlige og ikke-vestlige oprindelseslande viser, at de fleste migranter og flygtninge er mellem 16 og 64 år, og dermed er en del af en økonomisk aktiv aldersgruppe i samfundet (rapport til OECD, s. 19). Næsten 83% af migranter og flygtninge med vestlig oprindelse og 85% af

²⁶ <http://uim.dk/publikationer/international-migration-denmark>

²⁷ Defined as a person born abroad, whose parents are both born abroad.

²⁸ Defined as a person born in Denmark, whose parents are either immigrants or descendants with foreign citizenship.

ikke-vestlig oprindelse tilhører denne aldersgruppe. Ud fra et ansættelsesperspektiv af aldersgruppe (16-64) er arbejdsløshedsprocenten for migranter og flygtninge af vestlig oprindelse 3,9% lavere end migranter og flygtninge fra ikke-vestlige lande (4,9%), mens arbejdsløshedsprocenten blandt personer med dansk oprindelse er 2,5% (OECD:24).

Denne beskæftigelsesfrekvens hos aldersgruppen 24-64-årige har ikke ændret sig siden 2010, (16-24 er ikke inddraget, da de for det meste er under uddannelse). Ved at sammenligne beskæftigelsesfrekvensen for migranter, flygtninge, efterkommere og danskere efter køn og oprindelsesland fra 2010 til 2015, kan vi se, at flest mænd af dansk oprindelse er i beskæftigelse (81% af beskæftigelsesfrekvensen) efterfulgt af kvinder af dansk oprindelse (76%). Den gruppe med lavest beskæftigelse er kvinder fra ikke-vestlige lande (46%).

De fleste er ankommet fra Polen (41.000 mennesker), efterfulgt af Syrien (35.400) og Tyrkiet (32.000). Stregdiagrammet i figur 2 viser de ti lande, hvor flest migranter og flygtninge kom fra før de ankom til Danmark i 2018.²⁹

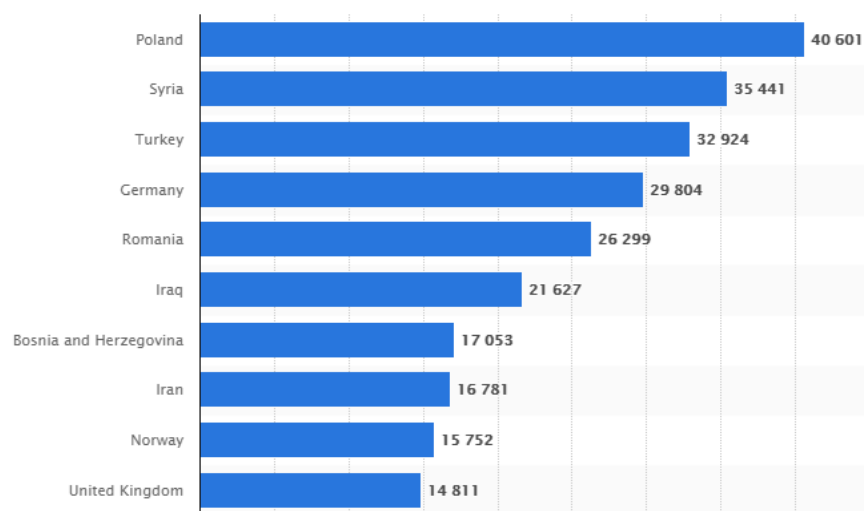

Figure 2 Number of immigrants in Denmark in 2018, by top 10 countries of origin. Statista 2019.

I 2017 udgjorde flygtninge 3% af alle udlændinge, der fik opholdstilladelse i Danmark.³⁰ Profilen af de flygtningene, som kommer til Danmark, har endvidere ændret sig gennem årene.

²⁹ <https://www.statista.com/statistics/571909/number-of-immigrants-in-denmark-by-country-of-origin/>

³⁰ refugees.dk

Top 5 nationalities asking asylum in Denmark 2014-2018

2014		2015		2016		2017		2018	
Syria	7.210	Syria	8.608	Syria	1.251	Syria	818	Eritrea*	656
Eritrea	2.275	Iran	2.787	Afghanistan	1.122	Morocco	308	Syria	598
Stateless	1.140	Afghanistan	2.331	Stateless	488	Eritrea	306	Georgia	396
Somalia	700	Eritrea	1.740	Iraq	491	Afghanistan	176	Iran	196
Russia	520	Statsløse	1.734	Morocco	347	Iran	136	Morocco	181

*) The majority already had another residence permit. REFUGEES.DK / Source: Danish Immigration Service

Figure 3 Top 5 nationalities asking asylum in Denmark. REFUGEES.DK

Det er kun en mindre del af de asylansøgere, der søger asyl, som får godkendt deres ansøgning. Figur 4 ses de 7 lande, hvor størstedelen af de kvinder og mænd, der fik tildelt flygtningestatus i 2018, kom fra.

residence permit	time	citizenship	Total ↑	Men	Women
Asylum, Refugee status	2018	Eritrea	607	235	372
Asylum, Refugee status	2018	Syria	536	210	326
Asylum, Refugee status	2018	Iran	233	157	76
Asylum, Refugee status	2018	Afghanistan	147	101	46
Asylum, Refugee status	2018	Stateless	39	17	22
Asylum, Refugee status	2018	Iraq	20	12	8
Asylum, Refugee status	2018	Somalia	13	1	12

Figure 4 Residence permits 2018 Refugee Status. Statistics Denmark.

Bedste fremgangsmåder i Danmark: Flygtninge entreprenører

NGO'en RED tilbyder den bedste fremgangsmåde i Danmark, idet den bruger entreprenørskab som et integrationsværktøj, der skaber livsmuligheder gennem et program bestående af: incubation og acceleration. Inkubationsfasen forbereder individet på at oprette sin egen virksomhed, og accelerationsfasen bruges den tidligere erhvervede viden i praksis. Desuden er RED enestående i den måde de håndterer investeringen, der ofte kan være en udfordring for nystartede entreprenører. RED yder individuel rådgivning til flygtninge entreprenører i de første 7 år. I øjeblikket er 12 flygtninge indsluset i deres program sammen med 10 virksomheder. Den anvendte metode er designet til at hjælpe folk med at etablere en virksomhed ved at bevæge sig fra A til Z. RED samarbejder med Hack Your Future,

som er et undervisningstilbud til flygtninge, der lærer at kode. De yder rådgivning til entreprenører omkring alle aspekterne i forretningsudvikling i alt fra hjemmesider, logo, brand og pitch til mikrofinansiering.

RED hjælper desuden entreprenøren med at forstå forretningskulturen i Danmark. I deres program lægger de vægt på, hvordan man skaber en virksomhed, der appellerer til det danske marked og virksomhederne har det rette design, der er tilpasset det nordiske marked. På denne måde bliver entreprenøren ikke afhængig af at have migranter og flygtninge som deres vigtigste kunder, og tilvejebringelsen af virksomheden bliver en del af den enkelte entreprenørs integrationsproces. Der tages i samarbejde med Dansk Flygtningehjælp hensyn til migranten eller flygtningens psykologiske tilstand, deres netværk og af de ressourcer de har brug for. En anden del af programmet fokuserer på det samfundsmæssige ansvar af at starte en virksomhed bl.a. socialt entreprenørskab ved hjælp af miljøvenlige produkter. Programmet er ressourceintensivt, langsigtet og tilbyder individuel support og konsultationer. De ønsker med programmet at støtte flygtninge i at skabe deres egne virksomheder ud fra deres egne visioner og livsmål.

Udfordringer: Danmark

Der er adskillige nøglebarrierer for migranter og flygtninge entreprenører i Danmark, men det skal fremhæves, at den danske stat har fremhævet entreprenørskab som en lovende vej for effektiv integration i landet. Det er disse udfordringer interessenter, der støtter disse grupper, skal hjælpe med at mindske i Danmark bl.a. ved at mindske sprogbarrieren. I Danmark kan det være udfordrende at navigere rundt i det bureaukratiske system, når man skal til at starte en virksomhed. Det bliver endnu mere udfordrende, når regler og dokumenter kun findes på dansk, hvis man mangler de tilstrækkelige sprogfærdigheder. For at imødekomme denne barriere og andre barrierer kan mentorskab ud over almindelige værksteder og sprogklasser skabe en vigtig bro til succes i Danmark. Denne mentor kan også hjælpe i forhold til f.eks. kulturelle aspekter, som kan være afgørende for at få danske kunder eller adgang til finansiering og andre ressourcer.

Diskrimination er fortsat et problem i Danmark og i Europa. I mange europæiske lande er der en politisk tendens til at benytte en negativ retorik om etniske minoritetsgrupper. Interessenter bør arbejde for at øge bevidstheden i samfundet

med henblik på at ændre retorikken omkring flygtninge og migranter bl.a. ved at italesætte de økonomiske fordele ved integration.

Video casestudie omkring migrant og flygtninge entreprenører i Danmark

Khalid fra Syria fortæller omkring TellMe, som er en medieplatform han grundlagde i Danmark: <https://www.youtube.com/watch?v=-RdPt5AH8Uk>

Yes Copenhagen's samarbejde med Revolt omkring at ansætte flygtninge: <https://www.youtube.com/watch?v=rxUrHr-Fc3I>

Danske organisationers referenceliste

Disse organisationer tilbyder services til migrant og flygtninge entreprenører i Danmark.

- **Flygtninge Entrepenører**
<http://refugeeentrepreneursdenmark.dk/entrepreneurs> Organisationens vision er at transformere "refugee crisis into a refugee opportunity", og i den forbindelse bruge entreprenørskab som et integrations værktøj til at uddanne og øge chancerne for at flygtninge kan få et godt liv.
- **Egenvirksomhed** <http://egenvirksomhed.nu/> Denne organisation forbinder forretningsfolk, som hjælper entreprenører, der modtager integrationsydelse eller kontakthjælp.
- **Multi-Ethnic Business Development Center** <http://mbdc.dk/> Denne virksomhed blev etableret af forretningsejere med forbindelse til de mange borgere i Danmark med international baggrund. De støtter entreprenørerne i at starte deres egen virksomhed i Danmark.
- **Innovation Fund Denmark**
<https://innovationsfonden.dk/da/soegemulighed/integrationsindsats-med-fokus-paa-flygtninge> Denne fund investerer i entreprenører, forskere og virksomheder med viden og ideer, der skaber vækst og arbejdspladser i Danmark.
- **YES CPH** www.yescph.co/ Tilbyder services til virksomheder af høj kvalitet som rengøring og madlavning til overkommelige priser. De ansatte er alle uddannede og motiverede flygtninge.
- **CPH Business House** <https://international.kk.dk/bhc> Business House Copenhagen forbinder forretninger og København som by, og hjælper

individer med at starte deres egen virksomhed med bl.a. at få de rette tilladelser, støtte i udviklings- og startfasen osv.

- **Restart Refugees**

<https://restartrefugees.com>,

https://www.facebook.com/pg/REstartRefugees/about/?ref=page_internal

Denne organisation motiverer flygtninge entreprenører med lokal tilskudsfinansiering. Den største barrier i entreprenørskab den begrænsede finansieringsmuligheder, og det forsøger denne organisation at gøre noget ved.

- **Center for Employment, Language and Integration**

<https://www.kk.dk/cbsi> Integration på arbejdsmarkedet gennem jobcenteret er for nyankommne, der ikke har boet i Danmark i mere end 3 år. De yder støtte og rådgivning i forhold til beskæftigelse, mentorskab og mere.

- **Trampoline House** <https://www.trampolinehouse.dk/>

Dette uafhængige samfundscenter giver flygtninge og asylansøgere i Danmark et sted med støtte, samfund og formål.

- **Growth House Copenhagen** https://startvaekst.dk/vhhr.dk/omos_vhhr

Denne institution hjælper virksomheder med at skabe vækst, jobs mv. De yder individuel støtte til entreprenører inden for emner så som internationalisering, ledelse og finansiering.

- **CBS Entrepreneurship platform** [https://www.cbs.dk/en/knowledge-](https://www.cbs.dk/en/knowledge-society/business-in-society/entrepreneurship)

[society/business-in-society/entrepreneurship](https://www.cbs.dk/en/knowledge-society/business-in-society/entrepreneurship) Denne platform forbinder ressourcerne inden for entreprenørskab, forskning og uddannelse på CBS sammen med skolens globale netværk af virksomhedsledere og eksperter og med entreprenører i Danmark.

- **Bike & Bloom** <https://www.bikeandbloom.com/om-os>

Det er en virksomhed, hvis vision er at tilbyde flygtninge og migrantkvinder en vej ind på det danske arbejdsmarked. I virksomheden er flygtningekvinder ansat på deltid som blomsterhandlere.

- **Newcomer's Union**

[https://www.foreningen-nydansker.dk/home/medlemsressourcer/om-](https://www.foreningen-nydansker.dk/home/medlemsressourcer/om-foreningen/hvem-er-vi)

[foreningen/hvem-er-vi](https://www.foreningen-nydansker.dk/home/medlemsressourcer/om-foreningen/hvem-er-vi) De sigter mod at bane vejen for migranter og flygtninge på arbejdsmarkedet og gøre diversitet til et naturligt og

værdsat aspekt af dansk industri. Foreningen har over 100 medlemsvirksomheder, både private og offentlige, som hjælper med at fokusere på integration og mangfoldighed.

- **Entrepreneur Magazine & Danish Entrepreneurship Association**

<https://www.d-i-f.dk/2018/12/17/vejen-til-et-succesfuldt-investorpitch/>

Danish Entrepreneurship Association er en non-profit industri organisation, der fokuserer på iværksættere. Siden 1985 har de kæmpet for bedre vilkår for danske iværksættere og bidraget til at styrke det danske iværksætermiljø.

- **The Refugee Food Festival**

<http://www.refugeefoodfestival.com/?lang=en>

Dette er et borgerdrevet initiativ, der blev grundlagt af Food Sweet Food med støtte fra FN's Flygtningeagentur (UNHCR). Ideen om festivalen er, at restauranter åbner op og overlader deres køkken til en gruppe kokkerne med flygtningebaggrund med formål at dele velsmagende øjeblikke.

- **Action Aid Denmark** <https://www.ms.dk/en>

Har mere end 75 års erfaring med udviklingsarbejde og deres arbejde mod den stigende ulighed rundt omkring i verden, hovedsageligt med unge og kvinder. Sammen med lokale organisationer arbejder de på at give mennesker, der lever i fattigdom, de kompetencer det kræver at bekæmpe uligheden i deres lokalområde og opbygge demokratiske og bæredygtige lokalsamfund.

- **Danish Business Authority**

<https://danishbusinessauthority.dk/business-denmark>

Danish Business Authority bestræber sig på at skabe de bedste forudsætninger for vækst i Europa, samt at gøre det nemt og attraktivt at starte virksomhed i Danmark.

- **Work** <https://indberet.virk.dk/>

Love og rapporteringsoversigt for virksomheder i Danmark.

- **Ministry of Foreign Affairs: Guide to Establishing a Business in Denmark**

file:///C:/Users/Leah/Downloads/Establishing_a_Business_in_Denmark_2018.pdf

- **Start Up Denmark** <http://www.startupdenmark.info>

Start-up Denmark giver individer

mulighed for at leve og starte deres virksomhed op i et af Europas mest entreprenørskabsvenlige lande. Det er en opstartvisumordning for talentfulde entreprenører, der ønsker skabe succesfulde start-ups i Danmark.

- **In the middle** <https://www.imidt.dk/startvejledninger/> Gratis support og starthåndbøger til at starte de fleste typer små virksomheder. Det hele er på dansk.

Endelige analyse: Danmark

Det er vigtigt for en hver interessent, der arbejder med migranter og flygtninge entreprenører, at samarbejde på kryds og tværs af organisationer med varierende ekspertise og ressourcer. Det er også vigtigt for en interessent at fortælle om den positive udvikling, som migrant entreprenørskab kan skabe i deres værtssamfund. Dette kan ændre tankegangen, og dermed skabe en mere fordelagtig politisk situation for denne gruppe. Endelig bør interessenterne igangsætte programmer, der er ressourceintensive, individualiserede og langsigtede i støtten af migrant og flygtninge entreprenørskab i Danmark.

7.5. Nationalt niveau: Spanien

Tal og fakta om flygtninge og migranter i Spanien

I 2018 ankom i alt 59.048 migranter til Spanien frem til november måned, hvilket er en stigning på 129% i forhold til året før, da 25.786 mennesker ankom over hav og land i november måned.³¹ Faktisk oversteg det samlede antal ankomne i 2018 antallet af registrerede ankomster i 2017, 2016 og 2015, hvor der samlet ankom 56.636 personer i løbet af de 3 år.

Antallet af ankomne til den spanske kyst har nået en historisk rekord, da 52.795 flygtninge og migranter ankom i 2018, hvilket kan sammenlignes med 39.180 flygtninge og migranter, der kom Spanien til søs gennem De Kanariske Øer under Cayucos-krisen i 2006. Der blev i det år registeret det største antal ankomster til søs, men antallet af ankomster i 2018 overgik 2006. Således er ankomster til søs, ifølge

---

³¹ <https://www.europapress.es/epsocial/migracion/noticia-casi-60000-migrantes-llegado-espana-vias-irregulares-2018-130-mas-ano-pasado-20181204165536.html>

data fra indenrigsministeriet,³² steget med 165% i forhold til 2017. Spanien har allerede modtaget flere mennesker til søs end i de sidste syv år kombineret.

Sub-Saharan migrants are received by the Red Cross upon arrival in Spanish lands.

Photo: Agencia EFE, July 22, 2018.

På Balearic og peninsular kysterne ankom 50.325 mennesker i 1.818 både, hvilket er 167% mere end sidste år. Den sejlroute, der er vokset mest, er den på Kanariske kyst, hvor 1.263 migranter ankom i 63 både, hvilket svarer til en stigning på næsten 214% i forhold til sidste år. En stigning ses endvidere med over 87% ankomster til Ceuta-kysten med 430 personer i 36 både og 77,4% ankomster ud for Melilla-kysten, hvor 777 mennesker ankom søs i 30 både.

Ifølge de data, der blev behandlet af den Internationale Organisation for Migration³³ (IOM), som blev opdateret d. 4 december 2018, mistede mindst 114 migranter og flygtninge deres liv eller forsvandt til søs, da de forsøgte sejle til de spanske kyster i november måned 2018. IOM har endvidere registreret, at 53.512 personer ankom til søs i 2018. UNHCR talte 52.796 ankomster i deres database sammen med Europa Press.³⁴ Der ankom omkring 6.381 mennesker til lands, og 59.177 ankom samlet over land og hav. Ifølge UNHCR, som registrerer de ankomnes nationaliteter, er 21,4% fra Marokko, 20,9% fra Guinea og 15,9% fra Mali.

³² http://www.interior.gob.es/documents/10180/9654434/24_informe_quincenal_acumulado_01-01_al_31-12-2018.pdf/d1621a2a-0684-4aae-a9c5-a086e969480f

³³ <https://www.iom.int/es/node/83644>

³⁴ <https://www.acnur.org/es/datos-basicos.html>

Som interessant er det nyttigt at kende til protokollen for modtagelsen. Maritime Rescue modtager flygtninge på kysterne og Røde Kors modtager de, der ankommer på land. Efter deres identitet er blevet kontrolleret (politiet) får de tjekket deres helbred (Røde Kors) og bliver derefter bragt til modtagelsescentre i Spanien. Der hjælper socialarbejdere og psykologer dem med at finde en på løsning på deres situation. Langt de fleste flygtninge har familie i Europa som de ønsker at leve sammen med. Ofte bliver Spanien brugt som et transitland af dem, der ønsker at fortsætter deres rejse. Omvendt kommer mange til Spanien med fly fra Latinamerika, fra lande som Venezuela, Cuba, Mexico eller Costa Rica, der flygter fra regeringsundertrykkelse, femicid eller dødstrusler.

På det følgende billede fremgår befolkningen med anden etnisk baggrund, der bor i hvert deres autonome samfund i Spanien (data 2017³⁵). Med blå ser vi de samfund, hvor den befolkning med anden etnisk baggrund stiger og med rødt ser vi, hvor den falder. De områder med flest beboere med anden etnisk baggrund i Spanien er Catalonien, Madrid og Valencian Community.

Distribution of migrant population in Spain (2017)
Photo: <http://sociuismiguelruiz.blogspot.com>

Bedste fremgangsmåder i Spanien: tilflytning til forladte byer

³⁵ <http://sociuismiguelruiz.blogspot.com/2012/04/la-poblacion-espanola.html>

I september holdt EU et ekstraordinært møde for at forsøge at løse flygtningekrisen i Syrien, men også i andre lande som Irak, Pakistan eller Afghanistan. På mødet blev det aftalt, at Spanien skulle modtage 17.680 flygtninge. Selvom de spanske autonome regeringer og ngo'er har udarbejdet modtagelses- og støtteplaner, så er der endnu ikke fastlagt en fælles strategi. En gruppe af kreative aktivister kom med et forslag til løsningsmodellen "Miracle" via platformen Change.org. Løsningsmodellen er positiv for både flygtningene og værtsområderne, da det kan medføre nyt liv i nogle af de 3.000 forladte byer, der findes i Spanien.

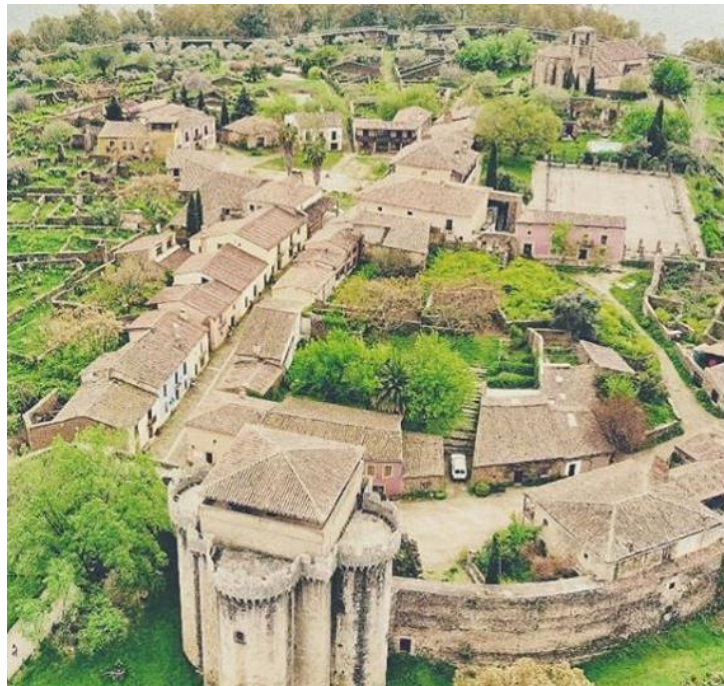

Map of the abandoned towns of Spain
Photo: www.diariodelviajero.com

"Since 2011 Syria is in a civil war and more than half of its population (10 million children, women and men) has been displaced. A true madness. There are 3,000 abandoned villages in Spain, that is, without any single inhabitant. This is also a real madness," expressed one representative of the organization. "This can be a great opportunity to help the Syrian people and also many other Spaniards who want to start a new life and for the moment do not find the opportunity, contributing to the revitalization, for example, of a sector such as agriculture, where currently only 5% of the country's active population works."

Forslaget, der blev formuleret på Change.org førte til et brev til regeringen: *"There are many of us who are willing to collaborate but it is you, the Government, who has*

the means to make this or any other thing happen. This is another alternative that matches the humanitarian aid that is being requested as a country, so we hope to demonstrate the ability to listen."

Granadilla (Cáceres), one of the 3000 abandoned towns in Spain.
Photo: www.mundodeportivo.com

Link til video: <https://www.youtube.com/watch?v=WBWDljpaao0>

I den portugisiske by Idanha-a-Nova bor 2.500 indbyggere, der konstant søger at tiltrække investeringer og arbejdskraft. Befolkningen er faldende og flygtninge kan være en del af løsningen på dette problem. Det er her, at den førnævnte model kan implementeres, idet spanske organisationer kan søge for tilflytningen til de forladte byer i Spanien og samtidig håndtere det store antal flygtninge ankommet til landet. Flygtninge entreprenører udgør nemlig et stort potentiale i forhold til at genopbygge de lokale økonomier i forladte byer.

Endelig analyse Spanien

Flygtningestrømmen til Spanien i 2018 var udfordrende, da den spanske regering ikke havde forudset det eller havde kapacitet til at håndtere det store antal. I år blev nye flygtninge- og migrationspolitikker implementeret. Den nye regering valgte at ændre den måde situationen håndteres og den måde flygtningene modtages, så det

sker på en mere menneskelig måde, da det er mennesker, der ofte risikerer deres liv i rejsen til Spanien, hovedsagelig til søs.

På trods af at antallet af ankomne er faldet siden begyndelsen af 2019, så er det stadig et emne af stor betydning i den politiske debat i Spanien. Det bliver særligt fremhævet i forhold til debatter om den faldne fødselsrate eller behovet for arbejdskraft til at kunne betale pensioner til den ældre generation i Spanien. Det vil forsat være et emne af stor betydning i de næste par år, da regeringen forsøger at finde de bedst mulige løsninger på at integrere flygtningene ind i det spanske samfund. Interessenter kan bruge de fremgangsmåder, der er fremhævet i dette kapitel som inspiration til mulige løsningsmodeller og gode eksempler de kan trække på.

Organisationer: Spanien

- **Granada Acoge:** <https://www.granadaacoge.org/> Arbejder med integration, ligestilling og social retfærdighed for indvandrere i Granada og Spanien.
- **Red Cross Spain:** <https://www.cruzroja.es/principal/web/intervencion-social/inmigrantes> Er ansvarlige for den første modtagelse af flygtningene, grundlæggende assistance og program til at sende flygtningene tilbage til deres oprindelseslande.
- **Red Acoge:** <https://www.redacoge.org/es/> Transversal bistand til migranter (beskæftigelse, boliger og lovlighed).
- **Comisión Española de Ayuda al Refugiado:** <http://cear.es> De arbejder med migranter, der har behov for international beskyttelse eller er udsat for social eksklusion.
- **Cooperación y Desarrollo con el Norte de África:** <http://www.codenaf.net/> Arbejder med folk fra Nordafrika, der ønsker at migrere til Spanien eller Europa.
- **ACCEM:** <http://www.accem.es/refugiados/inmigrantes/> Fremme af social og arbejdskraftindsættelse samt ligestilling af alle rettigheder og pligter uanset deres oprindelse, køn, race, religion, meninger eller samfundsmæssige gruppe.
- **Asociación Pro Derechos Humanos de Andalucía:** <http://www.apdha.org/index.php> Kæmper for overholdelsen af menneskerettighederne, fred og international solidaritet.

Denne rapport blev udgivet i projektet "VET Opportunities for Migrants and Refugees" inden for det europæiske program "Erasmus Plus KA2 Strategic Partnerships for VET". Dette projekt er finansieret med støtte fra Europa-Kommissionen.

Denne publikation afspejler kun forfatterens synspunkter, og Kommissionen kan ikke holdes ansvarlig.

Project code: 2017-1-DK01-KA202-034224

